

PL

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

2017

Kontrola UE w skrócie

Wprowadzenie do sprawozdań rocznych
Europejskiego Trybunału Obrachunkowego za 2017 r.

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY
12 rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel.: +352 4398-1

Formularz kontaktowy: eca.europa.eu/pl/Pages/ContactForm.aspx

Strona internetowa: eca.europa.eu

Twitter: [@EUauditors](https://twitter.com/EUauditors)

Więcej informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa (<http://europa.eu>).

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2018

Print	ISBN 978-92-847-0141-4	doi:10.2865/892613	QJ-02-18-847-PL-C
PDF	ISBN 978-92-847-0192-6	doi:10.2865/104041	QJ-02-18-847-PL-N
HTML	ISBN 978-92-847-0218-3	doi:10.2865/614455	QJ-02-18-847-PL-Q

Printed in Luxembourg

2017

Kontrola UE w skrócie

**Wprowadzenie do sprawozdań rocznych
Europejskiego Trybunału Obrachunkowego za 2017 r.**

Strona

03	Słowo wstępne Prezesa
05	Ocena ogólna
05	Najważniejsze ustalenia
07	O Trybunale
08	Zakres kontroli
10	Ustalenia Trybunału
10	Sprawozdanie finansowe UE daje prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji
10	Wydatki UE są legalne i prawidłowe, z wyjątkiem płatności na zasadzie zwrotu kosztów
16	Wyzwania w zakresie zarządzania budżetem i finansami
19	Konieczne jest lepsze wykorzystanie informacji na temat wyników
21	Komisja realizuje znaczny odsetek zaleceń sformułowanych przez Trybunał
22	Szczegółowa analiza dochodów i obszarów wydatkowania
22	Dochody
24	Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia
28	Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna
32	Zasoby naturalne
36	Bezpieczeństwo i obywatelstwo
38	Globalny wymiar Europy
41	Administracja
43	Europejskie Fundusze Rozwoju
46	Ogólne informacje

W tym roku Trybunał publikuje swoje sprawozdanie roczne w czasie toczącej się debaty na temat następnych wieloletnich ram finansowych Unii Europejskiej, które obejmą lata 2021–2027. Rolą Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nie jest wprawdzie wyrażanie opinii co do wielkości czy sposobu przydziału wydatków UE. Do jego zadań należy jednak przestrzeganie przed zagrożeniami oraz zapewnianie doradztwa w kwestiach poprawy zarządzania finansami, przejrzystości i rozliczalności budżetu UE.

Ustalenia przedstawione w sprawozdaniu rocznym za 2017 r. dotyczą głównie wydatków unijnych poniesionych w obecnych WRF (na lata 2014–2020), a w niektórych obszarach również w poprzednim okresie (2007–2013). Fakt ten świadczy o tym, że w przypadku dużej części budżetu UE potrzeba zazwyczaj kilku lat od momentu podjęcia decyzji politycznej, zanim środki finansowe zostaną faktycznie wykorzystane na realizację danej polityki, programu bądź projektów w terenie. Pokazuje to również, jak istotne jest unikanie problemów już na samym początku, na etapie podejmowania decyzji w sprawie tego, jak mają być wydatkowane środki unijne, ponieważ decyzje te będą miały konsekwencje przez wiele kolejnych lat. Trybunał zamierza w pełni wywiązać się ze swoich obowiązków w tym zakresie, w związku z czym sporządza liczne dokumenty analityczne i opinie, w których przedstawia swoje sugestie dotyczące udoskonalenia wniosków legislacyjnych Komisji. Czyni to, mając na względzie swój nadrzędny cel w odniesieniu do budżetu UE, jakim jest zapewnienie, by wydatki były dokonywane nie tylko z poszanowaniem przepisów, ale by również przynosiły rezultaty.

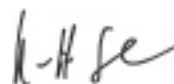
W 2017 r., podobnie jak w latach poprzednich, Trybunał stwierdził, że w sprawozdaniu finansowym UE przedstawiono prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej UE. Ponadto, podobnie jak w ubiegłym roku,

Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniem (a nie opinię negatywną) na temat prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń za 2017 r. Innymi słowy, w znacznej części skontrolowanych wydatków za 2017 r. nie wystąpił istotny poziom błędu. Badanie przeprowadzone przez Trybunał wykazało również, że poziom nieprawidłowości w wydatkach unijnych wciąż się zmniejsza.

Mając na uwadze stopniową poprawę w zarządzaniu finansami UE i zgodnie ze strategią przyjętą na lata 2018–2020 Trybunał poczynił pierwsze kroki w celu zmodyfikowania swojego podejścia do poświadczenia wiarygodności wydawanego w odniesieniu do wiarygodności rozliczeń UE i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Głównym punktem wymagającym uwagi w tym zakresie jest uwzględnienie w większym stopniu różnych poziomów kontroli wewnętrznej w Komisji Europejskiej i w organach administracji państw członkowskich odpowiedzialnych za zarządzanie funduszami unijnymi. Trybunał, o ile spełnione są ku temu niezbędne warunki, zamierza odchodzić od wcześniejszej praktyki polegającej na przeprowadzaniu bezpośrednich badań (w oparciu o zgromadzone przez siebie dowody) i stosować w ich miejsce podejście atestacyjne (w ramach którego dokonuje on ponownej analizy dowodów skontrolowanych już przez organy państw członkowskich i Komisję). W odniesieniu do roku 2017 Trybunał w ramach pilotażu wykorzystał to zmodyfikowane podejście w obszarze „Spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej”. Najistotniejsza zmiana polegała na tym, że Trybunał dokonał przeglądu i ponownie przeprowadził weryfikacje i kontrole, które zostały już wcześniej przeprowadzone przez podmioty odpowiedzialne za wydatkowanie środków. Dzięki nowemu podejściu łatwiej jest wykrywać niedociągnięcia utrzymujące się zarówno w Komisji Europejskiej, jak i w państwach członkowskich. Ponadto pomaga ono w propagowaniu rozliczalności i przyczynia się do dalszej poprawy zarządzania finansami UE. Trybunał zacznie je stosować w kolejnych obszarach wydatków od przyszłego roku.

Na koniec chciałbym podzielić się jedną uwagą. Nie ulega wątpliwości, że UE wywiera największy wpływ za pośrednictwem działań regulacyjnych oraz – na przykład w obszarze wymiany handlowej – dzięki umowom międzynarodowym. Z punktu widzenia budżetu jej rola jest natomiast znacznie bardziej skromna. Choć roczny budżet unijny, wynoszący w przybliżeniu 140 mld euro, jest bardzo duży, stanowi on nie więcej niż około 1% dochodu narodowego brutto całej UE, a łączna kwota wydatków publicznych państw członkowskich UE jest pięćdziesiąt razy większa. Tym bardziej istotne jest zatem, by środki z budżetu UE były wydawane skutecznie.

Jednocześnie należy jednak realistycznie ocenić, co można osiągnąć ze środków powierzonych UE – zwłaszcza w kontekście nadchodzących kolejnych WRF. Jeśli stworzymy oczekiwania, których nie można zrealizować, stracimy wiarygodność w oczach obywateli, a co gorsza – utracimy ich zaufanie. Płynie z tego prosty wniosek – Unia nie powinna składać obietnic, jeśli nie jest w stanie ich dotrzymać.

Klaus-Heiner LEHNE
Prezes Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Najważniejsze ustalenia

Podsumowanie poświadczenia wiarygodności za 2017 r.

W odniesieniu do wiarygodności sprawozdania rocznego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2017 Europejski Trybunał Obrachunkowy wydaje opinię bez zastrzeżeń.

Dochody za 2017 r. jako całość są legalne i prawidłowe, podobnie jak w latach ubiegłych.

Płatności za 2017 r. są legalne i prawidłowe, z wyjątkiem płatności na zasadzie zwrotu kosztów.

Pełny tekst poświadczenia wiarygodności znajduje się w rozdziale 1 sprawozdania rocznego Trybunału za 2017 r.

- o **Sprawozdanie finansowe UE za 2017 r.** zostało przygotowane zgodnie z międzynarodowymi standardami oraz daje prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji we wszystkich istotnych aspektach. Z tego względu, jak miało to miejsce co roku, począwszy od 2007 r., Trybunał wydaje opinię bez zastrzeżeń na temat jego wiarygodności.
- o **Szacowany poziom błędu w płatnościach** z budżetu UE stopniowo się obniża. W 2017 r. wyniósł on 2,4%, co stanowiło spadek w porównaniu z 3,1% w 2016 r. i 3,8% w 2015 r. Ponadto w 2017 r. w znacznej części skontrolowanych wydatków – głównie w *płatnościach opartych na uprawnieniach* – nie wystąpił istotny poziom błędu. Z tego względu w tym roku – drugi rok z rzędu – Trybunał wydaje **opinię z zastrzeżeniem na temat płatności**.
 - o *Płatności oparte na uprawnieniach* dokonywane są na rzecz beneficjentów za spełnienie pewnych wymogów, a nie na zasadzie zwrotu kosztów. Stanowią one 53% skontrolowanych wydatków za 2017 r. i obejmują pomoc bezpośrednią dla rolników – największą część wydatków w ramach działu „Zasoby naturalne: pomoc bezpośrednia”, a także dział „Administracja”. W obydwu tych obszarach szacowany poziom błędu nie przekracza progu istotności wynoszącego 2%. Inne działania finansowane za pośrednictwem płatności opartych na uprawnieniach to stypendia dla studentów i stypendia badawcze oraz płatności rolnośrodowiskowe.
 - o *Płatności na zasadzie zwrotu kosztów* są dokonywane na rzecz beneficjentów, którzy ponieśli koszty kwalifikujące się do zwrotu z budżetu unijnego. Obejmują one wydatki w obszarach o najwyższych poziomach błędu: w dziale „Zasoby naturalne: rozwój obszarów wiejskich, środowisko naturalne, działania w dziedzinie klimatu i rybołówstwo” i w dziale „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” („Spójność”). Inne rodzaje działalności finansowane na zasadzie zwrotu kosztów to projekty badawcze, programy szkoleń oraz projekty pomocy rozwojowej.
- o Poszczególne elementy **przedstawionych przez Komisję informacji na temat prawidłowości** nie zawsze pokrywają się z ustaleniami Trybunału. Szacowany przez Komisję poziom błędu jest zasadniczo zgodny z poziomem ustalonym przez Trybunał w odniesieniu do działów „Zasoby naturalne” i „Administracja”, lecz jest od niego niższy w przypadku działów „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” i „Spójność”.

- o Dostępne były wystarczające **informacje, aby zapobiec znacznej części błędów lub wykryć je i skorygować**. Gdyby informacje te zostały wykorzystane przez organy krajowe w celu skorygowania błędów, szacowany poziom błędu w wydatkach ogółem w 2017 r., na przykład w dziale „Zasoby naturalne”, byłby poniżej progu istotności wynoszącego 2%.
- o **Wykorzystanie dostępnych środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (fundusze ESI)** nadal przysparza trudności państwom członkowskim, a budżet UE znajduje się pod znaczną presją z uwagi na kwotę płatności, jakich UE zobowiązała się dokonać w nadchodzących latach. Mechanizmy mające na celu zwiększenie elastyczności budżetu w 2017 r. były wprawdzie pomocne, ale mogą okazać się niewystarczające, by UE była w stanie sprostać potencjalnym wyzwaniom w przyszłości. Wysoki poziom zobowiązań w połączeniu z niskim poziomem płatności sprawiły, że kwota **zobowiązań budżetowych pozostających do spłaty wzrosła**, osiągając nowy rekordowo wysoki poziom 267,3 mld euro. Lepsze zarządzanie ryzykiem wystąpienia zaległości w płatnościach powinno zatem stanowić priorytet w trakcie planowania wieloletnich ram finansowych (WRF) na okres rozpoczynający się w 2021 r.
- o Trybunał przeanalizował **wykorzystanie przez Komisję informacji na temat wyników** przy podejmowaniu decyzji i stwierdził, że powinna ona korzystać z nich na większą skalę, a jednocześnie położyć większy nacisk na wyniki w swojej kulturze wewnętrznej.
- o W 703 transakcjach skontrolowanych na potrzeby poświadczenia wiarygodności i w toku innych kontroli wykonania zadań lub kontroli zgodności Trybunał wykrył **13 przypadków podejrzenia nadużycia finansowego**, które zgłosił unijnemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

Pełny tekst sprawozdań rocznych Trybunału za 2017 r. dotyczących budżetu UE oraz działań finansowanych z ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego Europejskiego Funduszu Rozwoju znajduje się na stronie internetowej Trybunału (<http://www.eca.europa.eu/pl/Pages/DocItem.aspx?did=46515>).

O Trybunale

Misją Trybunału jako zewnętrznego kontrolera UE jest przyczynianie się do usprawniania zarządzania finansami UE, promowanie rozliczalności i przejrzystości, a także działanie w charakterze niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli UE.

Trybunał ostrzega przed zagrożeniami, poświadcza wiarygodność, wskazuje uchybienia i sukcesy oraz formułuje wskazówki dla decydentów i prawodawców UE na temat tego, jak usprawnić zarządzanie polityką i programami unijnymi. Wykonując swoje zadania, zapewnia on obywatelom Europy informacje o tym, jak wydawane są ich pieniądze.

Zakres kontroli

Poświadczenie wiarygodności dotyczące budżetu UE wydawane przez Trybunał

Budżet UE uzgadniany jest corocznie przez Parlament Europejski i Radę w kontekście wieloletnich ram finansowych (WRF). Za właściwe wydatkowanie środków budżetowych odpowiada głównie Komisja.

Co roku Trybunał przeprowadza kontrolę dochodów i wydatków w ramach budżetu UE oraz sprawdza, czy roczne sprawozdanie finansowe jest wiarygodne. Upewnia się również, czy transakcje po stronie dochodów i płatności są zgodne z obowiązującymi przepisami na poziomie UE i państw członkowskich.

Na podstawie wyników tych prac Trybunał wydaje poświadczenie wiarygodności, które ma obowiązek przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Budżet UE na 2017 r. w liczbach

Wydatki budżetowe są istotnym narzędziem realizacji celów politycznych UE.

W 2017 r. wydatki wyniosły łącznie 137,4 mld euro, co odpowiada 2% wydatków publicznych państw członkowskich UE ogółem i 0,9% dochodu narodowego brutto UE.

Skąd pochodzą środki finansowe?

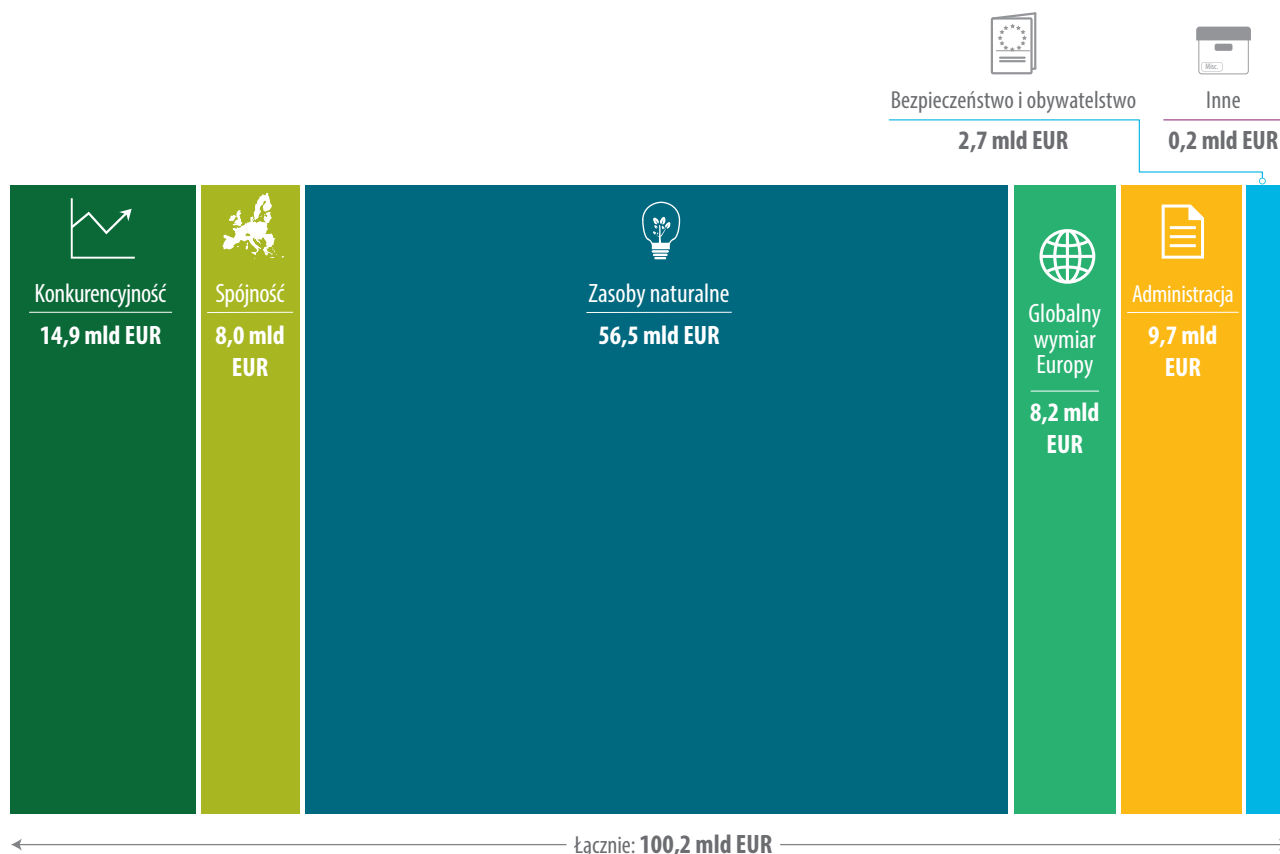
Budżet UE jest finansowany z różnych źródeł. Największą część (78,4 mld euro) wpłacają państwa członkowskie proporcjonalnie do swojego dochodu narodowego brutto. Inne źródła to cła (20,3 mld euro), jak również wkłady oparte na podatku od wartości dodanej pobranym przez państwa członkowskie (16,6 mld euro).

Na co wydawane są środki finansowe?

Środki z rocznego budżetu UE wydatkowane są w wielu różnych obszarach (zob. **wykres 1**).

Wykres 1

Wydatki za 2017 r. objęte kontrolą

Płatności są dokonywane na rzecz szerokiego zakresu rodzajów działalności, takich jak rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich i miejskich, projekty dotyczące infrastruktury transportowej, badania naukowe, szkolenia dla osób bezrobotnych, wsparcie dla krajów, które chcą przystąpić do UE, oraz pomoc dla krajów sąsiadujących z UE i rozwijających się.

Około dwóch trzecich wydatków z budżetu objętych jest tak zwanym zarządzaniem dzielonym, w ramach którego poszczególne państwa członkowskie rozdzielają środki i zarządzają wydatkami zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi (dzieje się tak na przykład w przypadku wydatków w działach „Spójność” i „Zasoby naturalne”).

W tym roku największy udział w skontrolowanej populacji miał dział „Zasoby naturalne” (56%), podczas gdy w odróżnieniu od poprzednich lat waga wydatków w dziale „Spójność” była stosunkowo niewielka (8%), co wynikało z niskiego poziomu zaakceptowanych wydatków w 2017 r.

Ustalenia Trybunału

Sprawozdanie finansowe UE daje prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji

Sprawozdanie finansowe UE za 2017 r. zostało sporządzone zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości sektora publicznego. Daje ono prawdziwy i rzetelny we wszystkich istotnych aspektach obraz wyników finansowych UE za ten rok oraz aktywów i zobowiązań na koniec roku.

W odniesieniu do wiarygodności sprawozdania finansowego Trybunał jest więc w stanie wydać opinię bez zastrzeżeń (zaaprobować je), podobnie jak co roku, począwszy od 2007 r.

Wydatki UE są legalne i prawidłowe, z wyjątkiem płatności na zasadzie zwrotu kosztów

Trybunał bada próbę transakcji dobranych z całego budżetu UE w celu oszacowania stopnia, w jakim dochody i różne obszary wydatków są obciążone błędem. Więcej informacji na temat podejścia kontrolnego Trybunału oraz szacowanego poziomu błędu można znaleźć na s. 47–48.

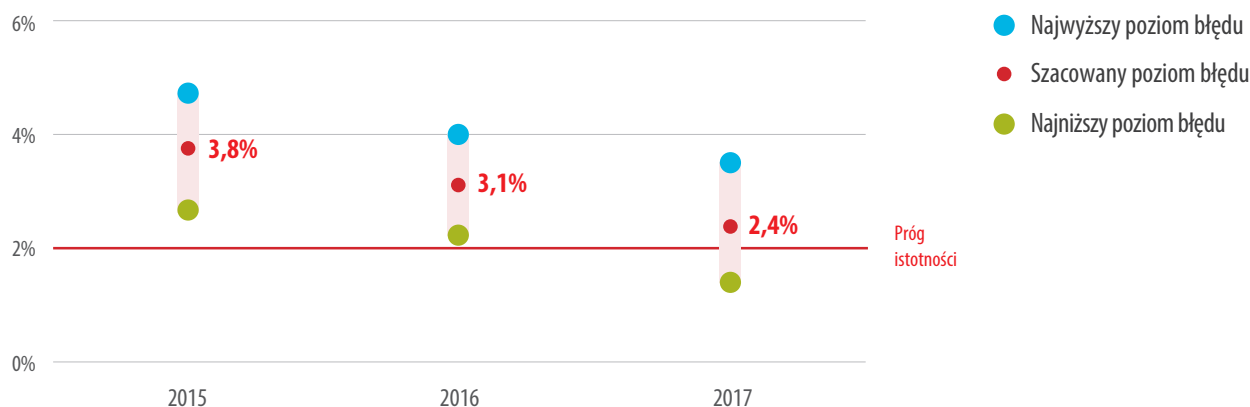
Trybunał stwierdził, że **w dochodach nie wystąpił istotny poziom błędu**.

W odniesieniu do 2017 r. Trybunał wydaje **opinię z zastrzeżeniem** na temat płatności z budżetu UE.

Trybunał szacuje, że poziom błędu w **wydatkach** ogółem wynosi 2,4% (zob. **wykres 2**), w porównaniu z 3,1% w 2016 r. i 3,8% w 2015 r.

Wykres 2

Szacowany poziom błędu w odniesieniu do budżetu UE jako całości (lata 2015–2017)

Uwaga:

W celu oszacowania poziomu błędu Trybunał stosuje standardowe techniki statystyczne. Trybunał uzyskał pewność na poziomie 95%, że poziom błędu w kontrolowanej populacji sytuuje się pomiędzy najniższym i najwyższym poziomem błędu (szczegółowe informacje można znaleźć w załączniku 1.1 do rozdziału 1 sprawozdania rocznego za 2017 r.).

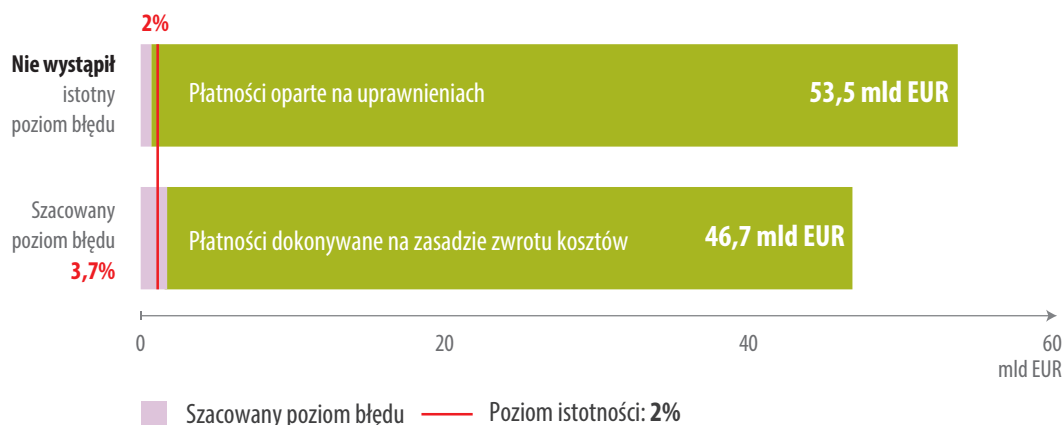
Sposób wypłaty środków unijnych ma wpływ na ryzyko wystąpienia błędu

Wyniki kontroli za 2017 r. potwierdzają ustalenia Trybunału z lat 2015 i 2016, z których wynika, że sposób wypłaty środków ma wpływ na ryzyko wystąpienia błędu.

Błędy ograniczały się głównie do **płatności na zasadzie zwrotu poniesionych kosztów**, które w tym roku stanowiły 47% skontrolowanej populacji. W przypadku tych części budżetu UE, w których dokonywane są tego rodzaju płatności, Trybunał szacuje poziom błędu na 3,7% (4,8% w 2016 r.). Jeśli z kolei chodzi o **płatności oparte na uprawnieniach**, poziom błędu znajdował się poniżej progu istotności ustalonego przez Trybunał na 2% (zob. **wykres 3**).

Wykres 3

W około połowie wydatków skontrolowanych w 2017 r. nie wystąpił istotny poziom błędu

W związku z tym Trybunał uznaje, że błąd nie ma charakteru rozległego i że – z wyjątkiem płatności dokonywanych na zasadzie zwrotu kosztów – **płatności za 2017 r.** są legalne i prawidłowe.

Na czym polegają płatności oparte na uprawnieniach i płatności dokonywane na zasadzie zwrotu kosztów?

Wydatki UE można podzielić na dwie kategorie, z których każda wiąże się z innym rodzajem ryzyka:

- o Płatności oparte na uprawnieniach, uzależnione od spełnienia określonych warunków. Są to na przykład stypendia dla studentów i stypendia badawcze (w ramach działu „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”), pomoc bezpośrednia dla rolników (w ramach działu „Zasoby naturalne”), czy wynagrodzenia oraz renty i emerytury dla pracowników UE (dział „Administracja”).
- o Płatności na zasadzie zwrotu poniesionych kosztów, w przypadku których ze środków unijnych zwracane są koszty kwalifikowalne poniesione w związku z realizacją kwalifikowalnych działań. Kategoria ta obejmuje są na przykład projekty badawcze (w ramach działu „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”), inwestycje na rzecz rozwoju regionalnego i rozwoju obszarów wiejskich, programy szkoleń (działy „Spójność” i „Zasoby naturalne”) oraz projekty pomocy rozwojowej (dział „Globalny wymiar Europy”).

Największa część skontrolowanych wydatków (56%) przypadła na dział „Zasoby naturalne”. 74% tego obszaru stanowi „Pomoc bezpośrednia” obejmująca głównie płatności bezpośrednie dla rolników, w których nie wystąpił istotny poziom błędu. Drugim elementem działu „Zasoby naturalne” jest „Rozwój obszarów wiejskich, środki rynkowe, środowisko naturalne, działania w dziedzinie klimatu i rybołówstwo”.

Druga pod względem wielkości część skontrolowanych wydatków (15%) przypadła na dział „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia”, w którym wystąpił istotny poziom błędów. Większość błędów w tym obszarze polegała na zwrocie niekwalifikowalnych kosztów osobowych, innych niekwalifikowalnych kosztów bezpośrednich lub niekwalifikowalnych kosztów pośrednich.

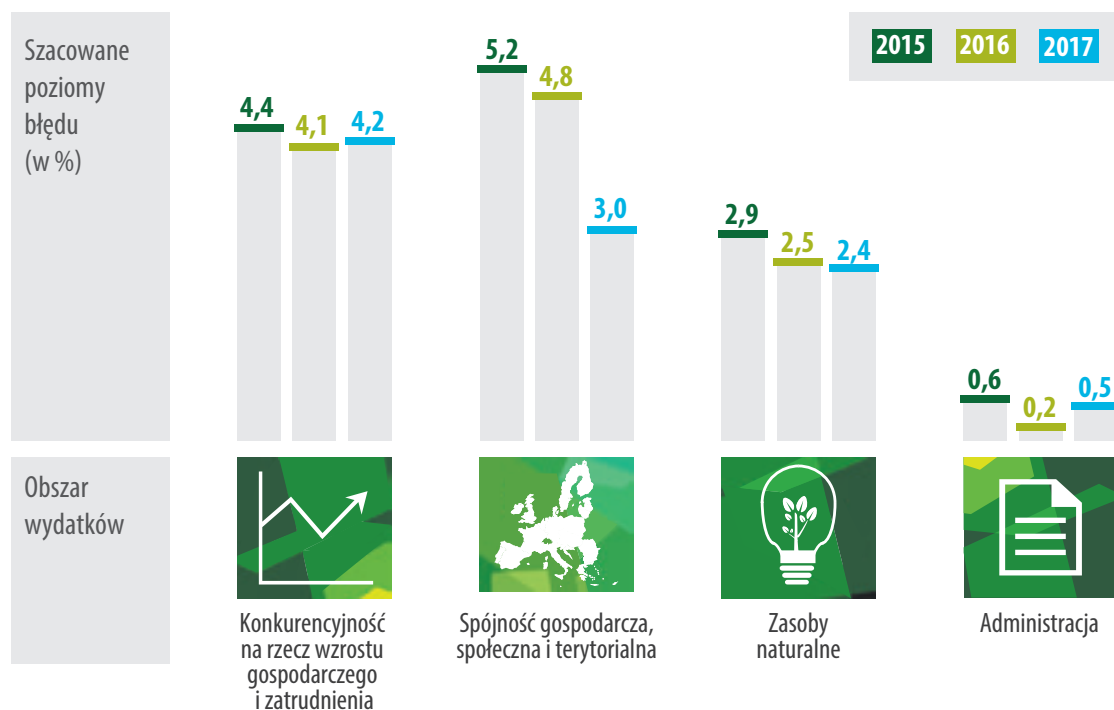
W szacowanym poziomie błędów w dziale „Spójność” uwzględniono wszystkie błędy skwantyfikowane przez instytucje audytowe państw członkowskich lub Trybunał. Następnie został on skorygowany o kwotę wszystkich odnośnych korekt finansowych nałożonych przez organy państw członkowskich bądź Komisję. Na tej podstawie Trybunał szacuje, że poziom błędów był istotny.

W dziale „Administracja” nie wystąpił istotny poziom błędów, przy czym większość wydatków w tym obszarze ma postać wynagrodzeń, emerytur i rent oraz dodatków wypłacanych przez instytucje i organy UE.

Na **wykreście 4** przedstawiono porównanie szacowanych poziomów błędów w poszczególnych obszarach wydatków UE między rokiem 2015 i 2017. Więcej informacji na temat dochodów i poszczególnych obszarów wydatków podano na s. 22–45 oraz w odpowiednich rozdziałach sprawozdania rocznego za 2017 r.

Wykres 4

Porównanie szacowanych poziomów błędu w poszczególnych obszarach wydatków UE (lata 2015–2017)

% Szacowany poziom błędu oblicza się na podstawie błędów kwantyfikowalnych wykrytych w toku prac Trybunału, w szczególności w wyniku badania próby transakcji. W celu dobrania próby i oszacowania poziomu błędu Trybunał stosuje standardowe techniki statystyczne (zob. załącznik 1.1 do rozdziału 1 sprawozdania rocznego za 2017 r.).

Dokonując oszacowania poziomu błędu, w pewnych okolicznościach Trybunał uwzględnia działania naprawcze

W przypadku nieprawidłowości w wydatkach i gdy błędy w płatnościach nie zostały wykryte na wcześniejszym etapie, państwa członkowskie i Komisja stosują środki naprawcze. Trybunał stara się uwzględniać te środki w wynikach swoich kontroli w sytuacji, gdy zostały one podjęte przed dokonaniem płatności lub przed kontrolą Trybunału, sprawdzając w tym celu, czy korekty zostały zastosowane właściwie, i – w stosownych przypadkach – korygując szacowany poziom błędu.

Ponadto organy państw członkowskich miały dostęp do wystarczających informacji, aby zapobiec znacznej części błędów lub wykryć je i skorygować przed zadeklarowaniem Komisji poniesionych wydatków. Gdyby informacje te zostały wykorzystane przez organy krajowe w celu skorygowania błędów, szacowany poziom błędu w wydatkach ogółem w dziale „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” wyniosłby 2,7%, a w dziale „Zasoby naturalne” znajdowałby się poniżej progu istotności wynoszącego 2%.

Poszczególne elementy przedstawionych przez Komisję informacji na temat prawidłowości nie zawsze pokrywają się z ustaleniami Trybunału

Każda dyrekcja generalna Komisji sporządza roczne sprawozdanie z działalności. Obejmuje ono oświadczenie, w którym dyrektor generalny zaświadcza, że w sprawozdaniu prawidłowo przedstawiono informacje finansowe i że transakcje znajdujące się w jego gestii są legalne i prawidłowe. Wszystkie dyrekcje generalne podały szacowane poziomy błędu, które były zasadniczo zgodne z poziomem ustalonym przez Trybunał w odniesieniu do działów „Zasoby naturalne” i „Administracja”, lecz niższe od niego w przypadku działów „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” i „Spójność”.

Przypadki podejrzeń nadużycia finansowego zgłoszone przez Trybunał do OLAF

Nadużycie finansowe jest aktem umyślnego oszustwa w celu odniesienia korzyści. Szacowany przez Trybunał poziom błędu w budżecie UE nie jest zatem miarą nadużyć finansowych ani braku wydajności czy marnotrawstwa. Jest to raczej oszacowanie kwot, które nie powinny być zostać wypłacone, ponieważ nie zostały wykorzystane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Trybunał zgłasza przypadki podejrzenia nadużycia stwierdzone podczas swoich kontroli unijnemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), który następnie decyduje, czy wszcząć dochodzenie i podjąć dalsze kroki, w razie potrzeby we współpracy z krajowymi organami sądowymi. W 2017 r. w 703 transakcjach skontrolowanych na potrzeby poświadczenia wiarygodności i w toku innych kontroli wykonania zadań lub kontroli zgodności Trybunał wykrył **13 przypadków podejrzenia nadużycia finansowego** (w 2016 r. było to 11 przypadków).

Zostały one przekazane do OLAF, podobnie jak sześć innych przypadków zgłoszonych Trybunałowi przez obywateli. Przypadki te dotyczyły sztucznego stworzenia warunków niezbędnych w celu uzyskania dofinansowania UE, zadeklarowania kosztów, które nie spełniały kryteriów kwalifikowalności, oraz nieprawidłowości w dziedzinie zamówień.

Wyzwania w zakresie zarządzania budżetem i finansami

Ciągły wzrost zobowiązań budżetowych pozostających do spłaty

W 2017 r. UE zaciągnęła zobowiązania na kwotę 158,7 mld euro (99,3%) z kwoty dostępnych środków na zobowiązania. Płatności wyniosły jednak 124,7 mld euro, czyli znacznie mniej niż zakładano, co wynikało głównie z mniejszej niż oczekiwano liczby wniosków o płatność przedłożonych przez państwa członkowskie w ramach wieloletnich programów finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (fundusze ESI) na lata 2014–2020.

Niemal pełne wykorzystanie kwoty dostępnej na zobowiązania i jednocześnie niski poziom płatności sprawiły, że zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty osiągnęły nowy, rekordowo wysoki poziom 267,3 mld euro. Znacznie większe potrzeby w zakresie płatności pod koniec obecnych WRF mogą prowadzić do presji na pułapy środków na płatności, a także do wzrostu ryzyka polegającego na tym, że dostępne środki na płatności nie wystarczą, by uregulować wszystkie wnioski o płatność. Zdaniem Trybunału w ograniczeniu tego ryzyka mogłyby pomóc bardziej precyzyjne prognozy dotyczące płatności.

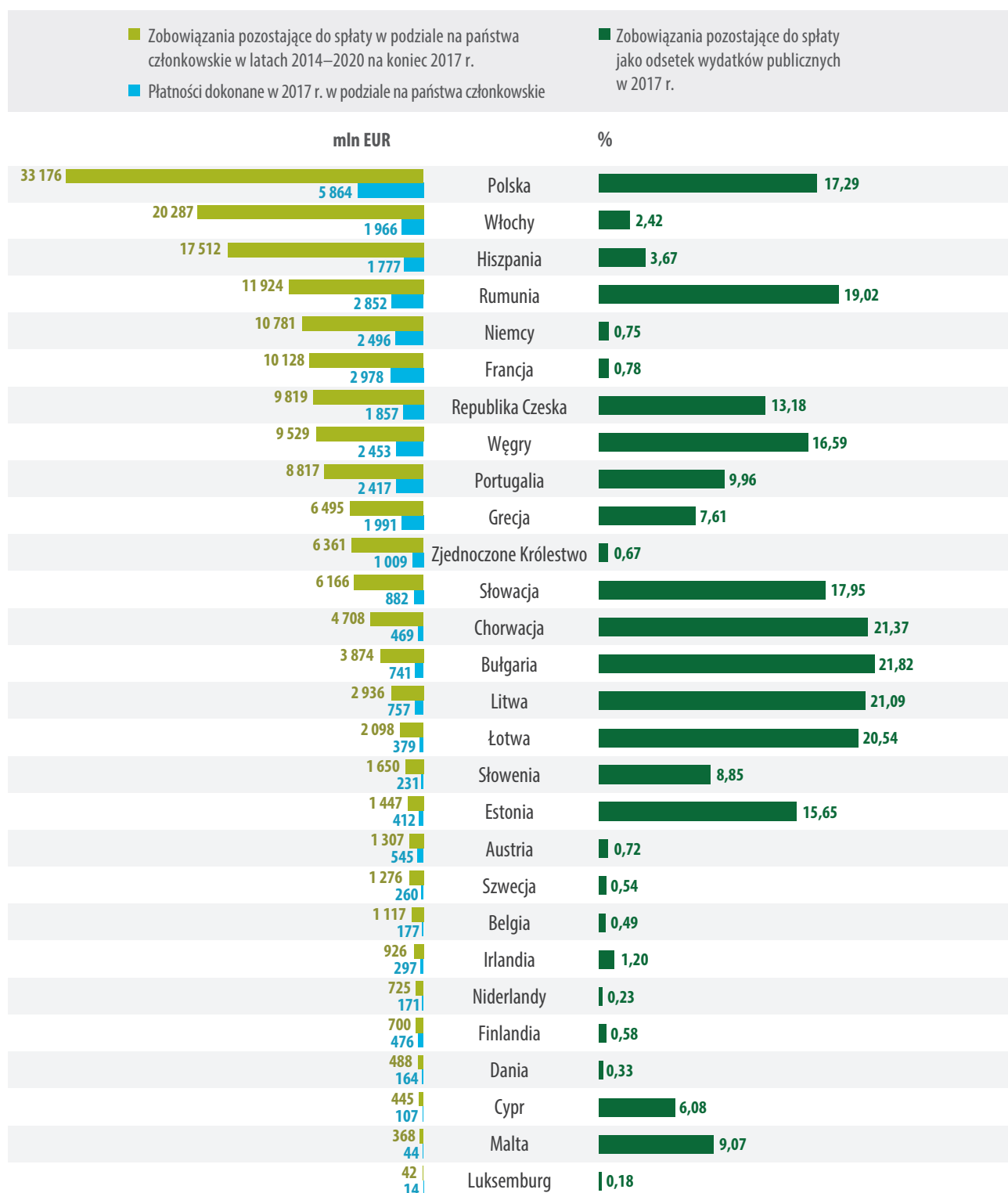

Wykorzystanie dostępnych zasobów z funduszy ESI wciąż stanowi wyzwanie dla państw członkowskich

W 2017 r. w niektórych państwach członkowskich zobowiązania pozostające do spłaty z funduszy ESI są stosunkowo pokaźne, zwłaszcza jeśli porównać je z łączną roczną kwotą wydatków publicznych (zob. **wykres 5**). Na koniec 2017 r. ogólny średni wskaźnik absorpcji (16%) w WRF na lata 2014–2020 był jeszcze niższy niż w odpowiadającym mu roku poprzednich WRF (w 2010 r. – 22%). Stało się tak głównie z uwagi na późniejszą datę zamknięcia poprzednich WRF, późne przyjęcie aktów prawnych, trudności we wdrażaniu nowych wymogów dotyczących obecnych WRF, zmianę w zasadach dotyczących umorzenia (z zasady roku n+2 na zasadę roku n+3) oraz obciążenia administracyjne związane z nakładaniem się okresów obowiązywania WRF. Trybunał pragnie podkreślić możliwy wpływ tych czynników na jakość projektów, jak również duże znaczenie wystarczająco stabilnych ram prawnych.

Wykres 5

Zobowiązania pozostające do spłaty w ramach funduszy ESI na koniec 2017 r.

Budżet UE jest bardziej elastyczny, ale nadal istnieje ryzyko wystąpienia zaległości w płatnościach

W następstwie śródkresowego przeglądu WRF budżet UE stał się bardziej elastyczny. Zwiększono bowiem łączny margines na płatności, który umożliwia przeniesienie niewykorzystanych środków na płatności na kolejne lata. Ponadto udoskonalono instrumenty szczególne, a także zwiększono o 0,7 mld euro kwoty dostępne na potrzeby rezerwy na pomoc nadzwyczajną i instrumentu elastyczności. Co więcej, począwszy od 2017 r., umożliwiono przenoszenie na rzecz instrumentu elastyczności niewykorzystanych kwot z Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji i Funduszu Solidarności Unii Europejskiej.

Działania te były wprawdzie pomocne, ale mogą okazać się niewystarczające, by budżet UE był na tyle elastyczny, by sprostać potencjalnym wyzwaniom w przyszłości. Wciąż nie rozstrzygnięto też, czy instrumenty szczególne powinny być wliczane do pułapów środków na płatności, czy też nie. Niepewność ta przekłada się na większe ryzyko wystąpienia zaległości w płatnościach.

Ekspozycja budżetu UE jest nadal znaczna

Na budżecie UE w dalszym ciągu ciąży wiele zobowiązań prawnych do dokonania płatności w przyszłości, które są obwarowane różnymi warunkami. Są to m.in. zobowiązania warunkowe w formie gwarancji, które mogą wymagać sfinansowania, jeśli w przyszłości wystąpi dane zdarzenie.

Trybunał zaleca Komisji, by podczas przedstawiania wniosków ustawodawczych przewidujących utworzenie lub dodanie znacznych zobowiązań warunkowych dołączała ona do nich ogólne informacje na temat łącznej wartości zobowiązań warunkowych objętych budżetem oraz analizę scenariuszy warunków skrajnych i ich możliwego wpływu na budżet.

Źródłem dodatkowych wyzwań dla budżetu UE jest zapowiedziane wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z Unii w 2019 r.

Konieczne jest lepsze wykorzystanie informacji na temat wyników

Komisja wykorzystuje informacje na temat wyników w celu zarządzania programami i politykami, choć nie zawsze podejmowane są odpowiednie działania w przypadku nieosiągnięcia zakładanych celów

Informacje na temat wyników pozwalają ocenić, czy cele w ramach polityk, projektów i programów są realizowane w wydajny i skuteczny sposób. Powinny być one wykorzystywane na potrzeby opracowania niezbędnych środków naprawczych oraz jako podstawa w procesie decyzyjnym Komisji.

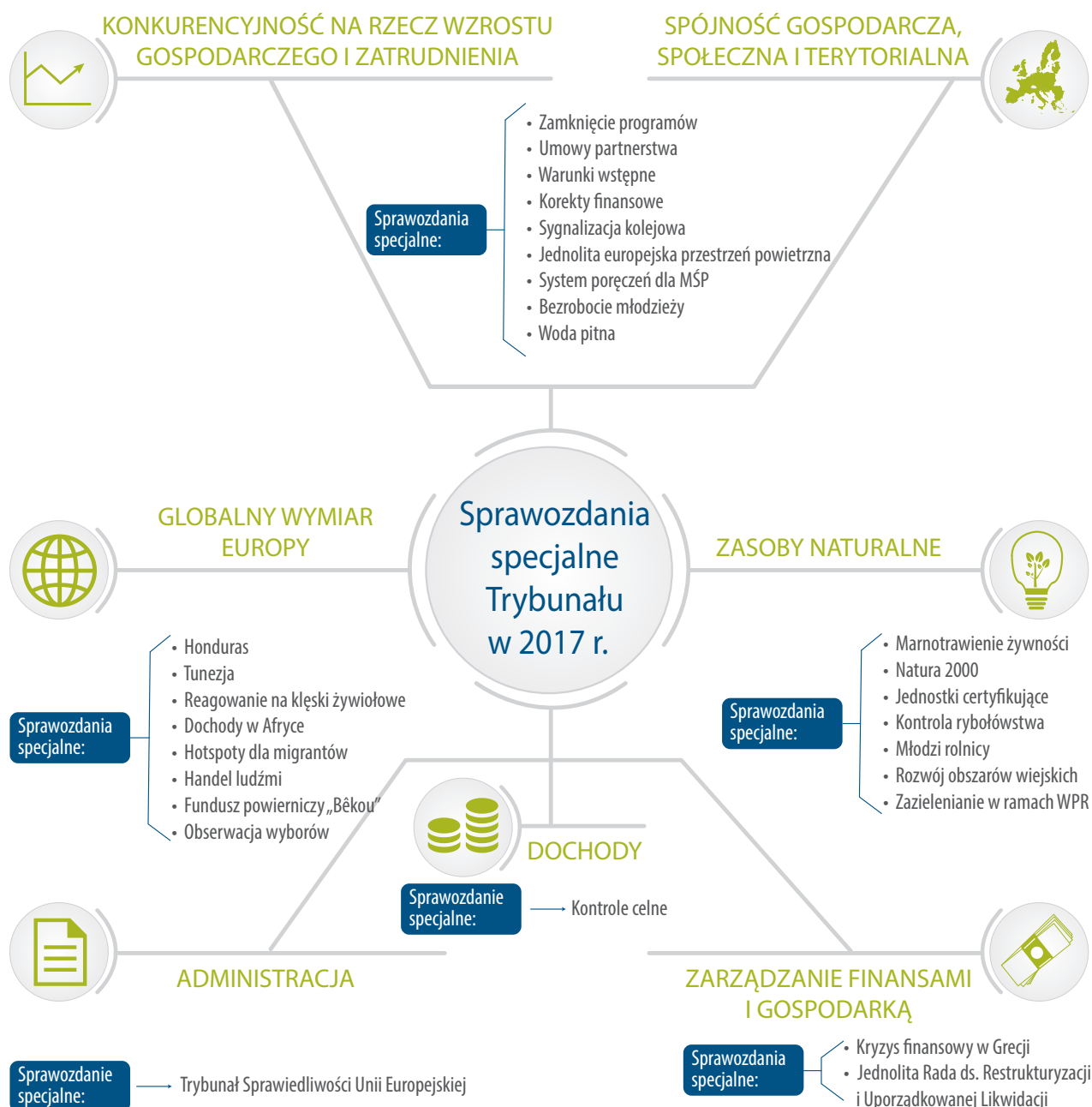
W ubiegłym roku Trybunał dokonał przeglądu podejścia Komisji do sprawozdawczości z osiągniętych wyników w porównaniu z dobrymi praktykami. W tym roku z kolei przeanalizował szczegółowo, w jaki sposób Komisja wykorzystuje informacje na temat wyników w związku z programami wydatków oraz przy opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie polityk.

W rezultacie Trybunał zaleca, co następuje:

- Komisja powinna ujednolicić i uprościć ramy strategiczne regulujące wykonanie budżetu UE, wzmacniając tym samym rozliczalność z rezultatów oraz zwiększając jasność i przejrzystość dla wszystkich zainteresowanych stron.
- Komisja powinna uwzględniać w odnośnej sprawozdawczości aktualne informacje na temat wyników dotyczące postępów poczynionych w kierunku osiągnięcia zakładanych celów oraz zawsze podejmować lub proponować odpowiednie działania w przypadku ich nieosiągnięcia.
- Komisja powinna ujednolicić wskaźniki dotyczące wykonania budżetu UE, a także zapewnić lepsze dopasowanie między celami o wysokim poziomie ogólności oraz szczegółowymi celami na szczeblu programów i polityk.
- W swoich najważniejszych sprawozdaniach z wyników Komisja powinna informować, w jaki sposób informacje na temat wyników były wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji.
- Opierając się na już poczynionych postępach, Komisja powinna wprowadzić środki i zachęty w celu promowania większego nacisku na wyniki w swojej kulturze wewnętrznej.

W 2017 r. opublikowano 28 sprawozdań specjalnych dotyczących różnego rodzaju zagadnień

W swoich sprawozdaniach specjalnych Trybunał regularnie dokonuje oceny osiągniętych wyników. Większość z tych sprawozdań sporządzana jest w następstwie kontroli wykonania zadań lub na podstawie ocen zgodności przeprowadzanych w połączeniu z ocenami wyników. W sprawozdaniach opublikowanych w 2017 r. Trybunał zbadał w szczególności, czy zrealizowano cele wybranych strategii i programów UE, czy wyniki osiągnięto w sposób wydajny i skuteczny oraz czy środki UE przyniosły wartość dodaną. Na kolejnej stronie wyszczególniono wszystkie 28 sprawozdań specjalnych z 2017 r.

Sprawozdania specjalne Trybunału – sporządzone głównie w następstwie kontroli wykonania zadań – są dostępne w 23 językach UE na stronie Trybunału (<https://www.eca.europa.eu/pl/Pages/AuditReportsOpinions.aspx?ty=Special%20report&tab=tab4>).

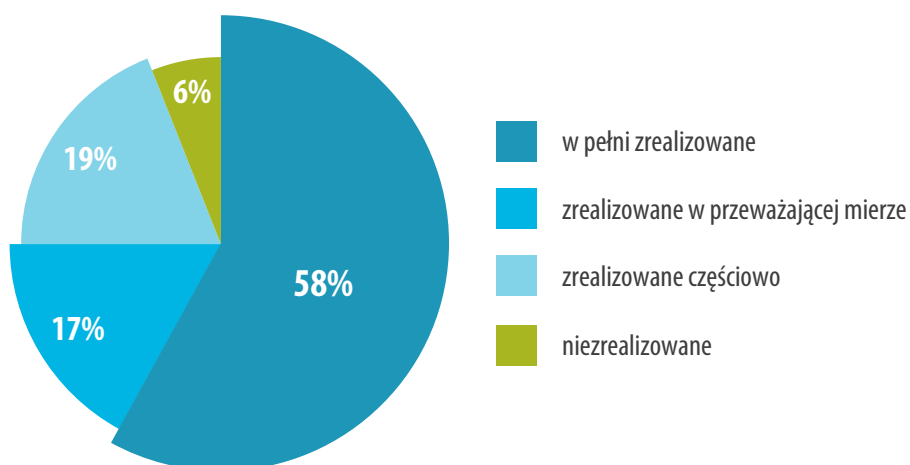
Komisja realizuje znaczny odsetek zaleceń sformułowanych przez Trybunał

Trybunał dokonuje co roku przeglądu tego, w jakim zakresie Komisja podjęła działania naprawcze w związku z jego zaleceniami. Zgodnie ze swoją strategią na lata 2018–2020 Trybunał będzie monitorował realizację wszystkich zaleceń sformułowanych w ramach kontroli wykonania zadań, skierowanych do Komisji trzy lata wcześniej.

W tym roku analizą objęto działania podjęte w związku ze 100 zaleceniami zawartymi w sprawozdaniach specjalnych Trybunału opublikowanych w 2014 r. Komisja zrealizowała 75 z nich w pełni lub w przeważającej mierze. Tylko w przypadku sześciu zaleceń Trybunał stwierdził, że nie one zostały zrealizowane w ogóle (zob. **wykres 6**).

Wykres 6

Wiele zaleceń Trybunału wydanych w 2014 r. zostało zrealizowanych

Szczegółowa analiza dochodów i obszarów wydatkowania

22

Dochody

139,7 mld euro

Zakres kontroli

Kontrola przeprowadzona przez Trybunał objęła swym zakresem dochody w budżecie UE, z których finansowane są wydatki. Trybunał zbadał niektóre kluczowe systemy kontroli stosowane na potrzeby obliczania i poboru zasobów własnych, jak również próbę transakcji po stronie dochodów.

W 2017 r. wkłady finansowe państw członkowskich oparte na ich dochodzie narodowym brutto (DNB) oraz dochody z tytułu podatku od wartości dodanej (VAT) złożyły się odpowiednio na 56% i 12% łącznych dochodów Unii. Wysokość tych wkładów oblicza się na podstawie statystyk i szacunków makroekonomicznych przedstawionych przez państwa członkowskie.

15% dochodów UE pochodziło z tradycyjnych zasobów własnych, obejmujących głównie cła od przywozu towarów pobierane przez organy administracji państw członkowskich w imieniu UE. Pozostałe 17% dochodów pochodziło z innych źródeł (np. wkłady i zwroty środków w związku z realizacją porozumień i programów unijnych, nadwyżka z roku budżetowego 2016 oraz grzywny nałożone przez Komisję i odsetki za zwłokę).

Ustalenia Trybunału

Czy wystąpił istotny poziom błędu?

Nie

Szacowany poziom błędu

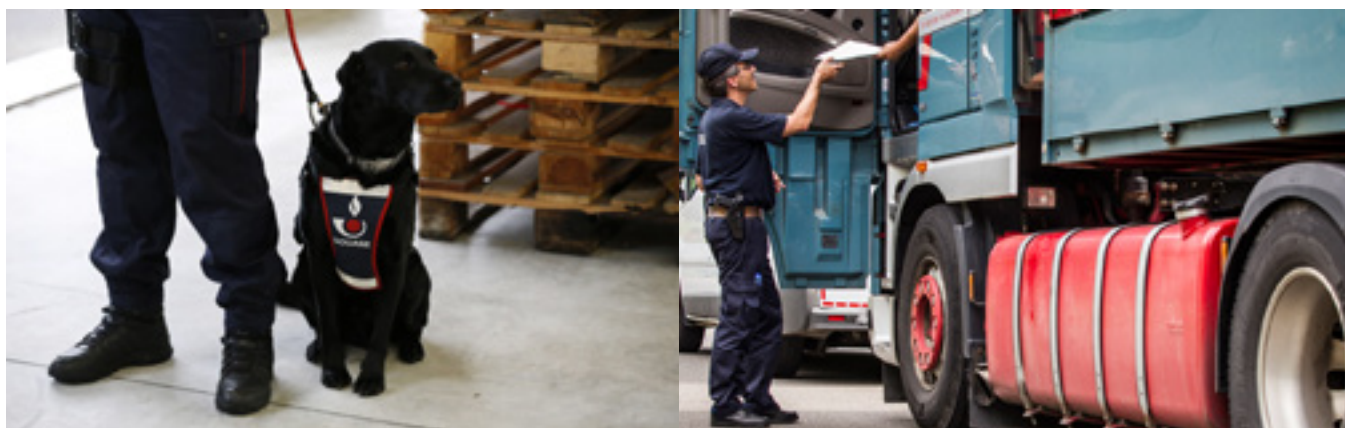
0,0% (w 2016 r. – 0,0%)

Ogólnie systemy związane z dochodami poddane kontroli Trybunału były skuteczne. Jeśli chodzi o tradycyjne zasoby własne, Trybunał stwierdził jednak, że niektóre mechanizmy kontroli były jedynie częściowo skuteczne. Ustalił również, że istnieje pole do poprawy, jeśli chodzi o działania Komisji mające na celu zabezpieczenie dochodów UE w niektórych obszarach. Uchybienia stwierdzono w szczególności w zarządzaniu przez Komisję ryzykiem zaniżania wartości towarów importowanych w kontekście tradycyjnych zasobów własnych oraz w dokonywanych przez nią weryfikacjach dotyczących zasobów własnych opartych na VAT. Uchybienia w tych dwóch obszarach mogą mieć niekorzystny wpływ na wysokość wkładów państw członkowskich do budżetu UE.

Zalecenia

Trybunał zaleca, co następuje:

- Komisja powinna usprawnić monitorowanie przywozów, w tym stosować na większą skalę techniki eksploracji danych na potrzeby analizowania wszelkich nietypowych tendencji i ich przyczyn, a także podejmować bezzwłocznie działania mające zapewnić przekazywanie należnych kwot tradycyjnych zasobów własnych.
- Komisja powinna dokonać przeglądu istniejących ram kontroli i lepiej dokumentować ich stosowanie w przypadku weryfikacji dokonywanych przez państwa członkowskie obliczeń zasobów własnych opartych na VAT.

Więcej informacji: Pełne informacje na temat przeprowadzonej przez Trybunał kontroli dochodów UE można znaleźć w rozdziale 4 sprawozdania rocznego za 2017 r.

Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia 14,9 mld euro

Zakres kontroli

Przeprowadzona przez Trybunał kontrola objęła wydatki na badania naukowe i innowacje, systemy edukacji i tworzenie nowych miejsc pracy, jednolity rynek cyfrowy, energię ze źródeł odnawialnych i efektywność energetyczną, jak również działania na rzecz modernizacji sektora transportu i poprawy otoczenia biznesowego, zwłaszcza dla małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

W 2017 r. kontrolą w tym obszarze zostały objęte wydatki na kwotę 14,9 mld euro. W większości miały one formę dotacji dla prywatnych lub publicznych beneficjentów uczestniczących w projektach.

Wydatki w obszarze badań i innowacji, które stanowiły 53% wydatków w tym poddziale w 2017 r., są dokonywane na podstawie siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego na lata 2007–2013 (7PR) oraz programu ramowego „Horyzont 2020” na lata 2014–2020.

Ustalenia Trybunału

Czy wystąpił istotny poziom błędów?

Tak

Szacowany poziom błędów

4,2% (w 2016 r. – 4,1%)

Główne ryzyko wystąpienia nieprawidłowości polega na tym, że beneficjenci mogą zadeklarować koszty niekwalifikowalne, co nie zostanie wykryte ani skorygowane przed dokonaniem zwrotu tych kosztów przez Komisję. Większość błędów wykrytych przez Trybunał faktycznie dotyczyła zwrotu niekwalifikowalnych kosztów osobowych, innych niekwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (np. kosztów podróży lub wyposażenia niezwiązanych z projektem) bądź niekwalifikowalnych kosztów pośrednich zadeklarowanych przez beneficjentów. Polegały one na błędach w obliczeniach, braku dokumentów poświadczających zadeklarowane koszty oraz dekladowaniu kosztów poniesionych poza dozwolonym okresem (zob. przykłady w **ramce**).

Przykłady – Koszty niekwalifikowalne

W jednym z przypadków skontrolowanych przez Trybunał beneficjent (MŚP) zastosował nieprawidłową metodykę obliczenia stawek godzinowych i zadeklarował zawyżoną liczbę godzin pracy niektórych pracowników. Co więcej, wszyscy pracownicy uczestniczący w pracach nad projektem byli zatrudnieni przez spółkę siostrzaną, niebędącą stroną umowy o udzielenie dotacji.

W innym przypadku beneficjent zadeklarował przyszłe koszty, które – w momencie zaakceptowania kosztów przez Komisję – nie zostały jeszcze zafakturowane ani opłacone. Brakowało również dowodów na to, że odnośne prace zostały faktycznie wykonane.

Dostępne były wystarczające informacje, aby zapobiec znacznej części błędów lub wykryć je i skorygować. Gdyby informacje te wykorzystano w celu skorygowania błędów, szacowany poziom błędu w wydatkach ogółem w dziale „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” byłby o 1,5 punktu procentowego niższy.

Trybunał wykrył również kilka przypadków opóźnień w rozdzielaniu środków unijnych przez koordynatora projektu pomiędzy pozostałych uczestników projektu. Choć część z tych opóźnień była uzasadniona, Trybunał podkreśla, że wszelka zwłoka w przekazywaniu środków UE może mieć poważne konsekwencje finansowe dla uczestników projektów, zwłaszcza jeśli są to MŚP.

Zasady obowiązujące w programie „Horyzont 2020” i w instrumencie „Łącząc Europę”

Jak Trybunał zauważył już wcześniej, zasady finansowania obowiązujące w programie „Horyzont 2020” są mniej skomplikowane niż w 7PR. W przypadku kosztów osobowych zasady te są jednak nadal trudne do zrozumienia i stosowania. Potwierdzają to zarówno kontrole Trybunału, jak i audyty przeprowadzone przez Komisję, które wskazują na utrzymujący się wysoki poziom błędów w kosztach osobowych.

Trybunał zauważył, że niejasne zasady, które można interpretować na różne sposoby, występują również w innych programach. W ramach instrumentu „Łącząc Europę” nie ma wytycznych co do dowodów wymaganych w celu wykazania, że koszty zostały faktycznie poniesione, co jest podstawowym warunkiem kwalifikowalności. Zdaniem Trybunału dalsze uproszczenie i doprecyzowanie przepisów przełożyłoby się na lepsze zarządzanie finansami i zapewniło jednolite traktowanie beneficjentów.

Sprawozdawczość Komisji na temat legalności i prawidłowości

Roczne sprawozdania z działalności Dyrekcji Generalnej ds. Badań Naukowych i Innowacji, Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury, Agencji Wykonawczej ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) oraz Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych (REA) zawierały rzetelną ocenę zarządzania finansami przez te dyrekcje generalne i agencje z punktu widzenia prawidłowości transakcji leżących u podstaw rozliczeń, a przedstawione w nich informacje ogólnie rzecz biorąc potwierdzały ustalenia i wnioski Trybunału. Trybunał odnotował również, że służby Komisji uczestniczące w realizacji programów z zakresu badań naukowych i innowacji stosują bardziej zharmonizowane podejście do ustalania szacunkowych kwot obarczonych ryzykiem.

W obszarze badań naukowych i innowacji Trybunał dokonał przeglądu przyjętej przez Komisję metodyki doboru próby i audytu leżącej u podstaw informacji na temat legalności i prawidłowości przedstawionych w rocznych sprawozdaniach z działalności, a także zweryfikował dokumentację kontrolną przechowywaną przez Komisję i prywatne firmy audytorskie, które na zlecenie Komisji przeprowadzały kontrole dotyczące 7PR, programu „Horyzont 2020” i programu „Erasmus+”.

Przeprowadzone przez Trybunał prace dotyczące strategii i metodyki audytów *ex post* przyjętych przez Komisję i agencje krajowe w odniesieniu do programu „Erasmus+” wykazały, że skontrolowane agencje i organy krajowe ustanowiły właściwe systemy nadzoru i kontroli. W dwóch z trzech przypadków objętych przeglądem Trybunał stwierdził jednak uchybienia, jeśli chodzi o szczegółowość i udokumentowanie kontroli przeprowadzonych przez niezależne organy kontrolne wybrane przez organy krajowe.

Prywatne firmy audytorskie nie zharmonizowały w pełni programów audytów w zakresie 7PR.

W przypadku programu „Horyzont 2020” programy audytów były wprawdzie spójne, ale dostępna dokumentacja kontrolna nie była wystarczająca, by na jej podstawie dokonać pełnego przeglądu. Co więcej, jako że Trybunał nie uwzględnił w swojej ocenie prywatnych firm audytorskich przeprowadzających audyty w imieniu Komisji, nie jest w stanie wydać opinii na temat jakości audytów *ex post* dotyczących programu „Horyzont 2020”.

Ocena wykonania zadań

Trybunał przeanalizował sprawozdawczość Komisji dotyczącą wyników osiągniętych w ramach projektów z zakresu badań naukowych i innowacji objętych próbą. Choć w większości z nich osiągnięto zakładane produkty i rezultaty, wystąpiły także przypadki, w których postępy jedynie częściowo pokrywały się z uzgodnionymi celami lub w których zgłoszone koszty nie były racjonalne w świetle postępów w realizacji projektu. Ponadto w niektórych przypadkach produkty i rezultaty projektu zostały jedynie częściowo rozpowszechnione.

Zalecenia

Trybunał zaleca, co następuje:

- W przypadku programu „Horyzont 2020” Komisja powinna jeszcze bardziej doprecyzować przepisy dotyczące kwalifikowalności kosztów osobowych, dokonać przeglądu metodyki obliczania tych kosztów oraz uzupełnić listę problematycznych zagadnień w niektórych krajach.
- W przypadku instrumentu „Łącząc Europę” Komisja powinna zapewnić większą znajomość zasad kwalifikowalności wśród beneficjentów, w szczególności poprzez wyraźne rozróżnienie między umową o realizację a umową o podwykonawstwo.
- Komisja powinna szybko wyeliminować uchybienia wykryte przez Służbę Audytu Wewnętrznego Komisji w procesie zarządzania przez EACEA dotacjami w ramach programu „Erasmus+” i w monitorowaniu projektów z zakresu badań naukowych i innowacji.

Więcej informacji: Pełne informacje na temat przeprowadzonej przez Trybunał kontroli wydatków UE w dziale „Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia” można znaleźć w rozdziale 5 sprawozdania rocznego za 2017 r.

Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna 8,0 mld euro

Zakres kontroli

Wydatki w poddziale 1b WRF „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” („Spójność”) mają na celu zmniejszenie dysproporcji w poziomach rozwoju między różnymi państwami członkowskimi i regionami UE oraz wzmocnienie konkurencyjności wszystkich regionów. W 2017 r. kontrolą w tym obszarze zostały objęte wydatki na kwotę zaledwie 8,0 mld euro, co wynikało z niskiego poziomu zaakceptowanych wydatków. W 2018 r. kwota ta powinna znacznie się zwiększyć.

Za zarządzanie wydatkami w tym obszarze odpowiadają dwie dyrekcje generalne Komisji. Pierwszą z nich jest Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO), która nadzoruje głównie wykonanie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności i na którą przypadło 65% skontrolowanej populacji. Druga to Dyrekcja Generalna ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego (DG EMPL), która monitoruje przede wszystkim realizację Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Spójności i na którą przypadło 35% skontrolowanej populacji.

Wydatki są realizowane w trybie zarządzania dzielonego między Komisję i państwa członkowskie, polegającego na współfinansowaniu wieloletnich programów operacyjnych, w ramach których finansowane są projekty.

Trybunał po raz pierwszy skontrolował płatności związane z zamknięciem okresu programowania 2007–2013 oraz rozliczone wydatki za lata 2014–2020 w zmodyfikowanych ramach kontroli i uzyskiwania pewności. Mając na względzie te ramy, tegoroczną kontrolą objęto prace instytucji audytowych i Komisji. Trybunał dobrał statystycznie reprezentatywną próbę transakcji skontrolowanych już przez instytucje audytowe i zweryfikował wyniki ich prac. Jeśli w danej transakcji stwierdzono uchybienie, Trybunał przeprowadzał tę kontrolę ponownie na poziomie beneficjenta.

Celem kontroli było zapewnienie wkładu w ogólne poświadczenie wiarygodności oraz ocena nowych ram kontroli i uzyskiwania pewności, a także stopnia, w jakim można na nich polegać. Prace te wykonano, mając na uwadze ewentualne wykorzystanie tych ram na większą skalę w przyszłości oraz w celu wskazania obszarów, w których konieczne są dalsze usprawnienia.

Ustalenia Trybunału

Czy w obszarze wydatków wystąpił istotny poziom błędów?

Tak

Szacowany poziom błędów¹

3,0% (w 2016 r. – 4,8%)

1 W wartości tej uwzględniono 50 błędów wykrytych wcześniej przez instytucje audytowe, a także korekty o łącznej wartości 101 mln euro w wydatkach w obu okresach programowania.

Liczba i wpływ błędów wykrytych przez Trybunał wskazują na utrzymujące się uchybienia w zakresie prawidłowości wydatków zadeklarowanych przez instytucje zarządzające. Największy udział w szacowanym poziomie błędów miały błędy dotyczące instrumentów finansowych, a następnie koszty niekwalifikowalne (zob. przykład).

Przykład – Niekwalifikowalne pożyczki zatwierdzone w ramach instrumentu finansowego objętego zarządzaniem dzielonym

Współfinansowanie z EFRR przeznaczone na pożyczki musi zostać wykorzystane przede wszystkim (tj. w ponad 50% łącznej wartości pożyczek) na wsparcie MŚP. W przypadku jednego z instrumentów finansowych skontrolowanych przez Trybunał prawie 80% zatwierdzonej łącznej wartości pożyczek przeznaczono jednak dla przedsiębiorstw, które nie były MŚP. Ani instytucja audytowa, ani Komisja nie wykryły tego naruszenia podstawowego wymogu kwalifikowalności określonego przez ustawodawcę.

Ocena prac instytucji audytowych

Prace instytucji audytowych stanowią zasadniczy element nowych ram kontroli i uzyskiwania pewności, przyczyniając się do zapewnienia prawidłowości wydatków w dziale „Spójność”. Z tego względu w tym roku Trybunał położył większy nacisk na zbadanie kluczowych elementów kontroli przeprowadzanych przez te instytucje.

W kilku przypadkach w trakcie przeglądu prac instytucji audytowych stwierdzono niedociągnięcia, które niekorzystnie wpłynęły na wiarygodność zgłoszonych przez nie poziomów błędów resztowego. Trybunał wykrył uchybienia dotyczące zakresu, jakości i dokumentacji prac tych instytucji, a także reprezentatywności dobranych przez nie prób kontrolnych. Uchybienia te nie zostały wykryte przez Komisję. We wszystkich pakietach dokumentów na potrzeby poświadczenia wiarygodności i pakietach zamknięcia przeanalizowanych przez Trybunał instytucje audytowe zgłosiły poziomu błędów resztowego poniżej 2%.

Niemniej jednak z uwagi na dodatkowe błędy wykryte przez Trybunał poziom ten po przeliczeniu przekroczył 2% w przypadku sześciu z 12 skontrolowanych pakietów dokumentów na potrzeby poświadczenia wiarygodności na lata 2014–2020 i trzech z 10 skontrolowanych pakietów zamknięcia za lata 2007–2013.

Prace Komisji i jej sprawozdawczość na temat poziomu błędów resztowego w rocznych sprawozdaniach z działalności

Roczne sprawozdania z działalności stanowią główne narzędzie służące Komisji do zgłaszania, czy uzyskała ona wystarczający poziom pewności, że ustanowione procedury kontroli zapewniają prawidłowość wydatków. Zmodyfikowane ramy kontroli i pewności zostały opracowane w taki sposób, aby zapewnić utrzymanie poziomów błędów resztowego w danym roku poniżej progu istotności wynoszącego 2%. W przypadku działu „Spójność” w rocznych sprawozdaniach z działalności DG EMPL i DG REGIO za 2017 r. jako miarę wydatków obarczonych ryzykiem podano jednak szereg różnych poziomów, w tym poziom błędów resztowego w odniesieniu do poszczególnych pakietów dokumentów na potrzeby poświadczenia wiarygodności za rok obrachunkowy obejmujący okres od dnia 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. Zdaniem Trybunału poziomy te są jedynymi, w stosunku do których Komisja mogła uzyskać wystarczającą pewność od instytucji audytowych i na podstawie własnych prac w zakresie prawidłowości.

Ponadto niezbędne są dalsze usprawnienia w pracach Komisji dotyczących zatwierdzania zestawień wydatków, weryfikowania poszczególnych poziomów błędu resztowego i ustalania ogólnego poziomu błędu resztowego.

Wyniki prac Trybunału dowodzą, że ogólne poziomy błędu resztowego przedstawione za rok obrachunkowy 2015/2016 w sporządzonych przez Komisję rocznych sprawozdaniach z działalności są zaniżone, a Trybunał nie może obecnie na nich polegać.

Ocena wykonania zadań

W przepisach wykonawczych jednym z głównych celów na lata 2014–2020 było lepsze ukierunkowanie na wykonanie zadań i osiąganie rezultatów. Jak wykazał przeprowadzony przez Trybunał przegląd 113 ukończonych projektów, co do zasady istnieje jasne powiązanie między celami dotyczącymi produktów określonymi w programie operacyjnym a celami na poziomie projektu. Z przekazanych informacji wynika, że większość wartości docelowych – o ile zostały one określone – została przynajmniej częściowo osiągnięta. Niemniej jednak w wielu systemach pomiaru wyników brakuje wskaźników rezultatu, co utrudnia ocenę ogólnego wkładu projektu w realizację konkretnych celów programu operacyjnego.

Zalecenia

Trybunał zaleca, co następuje:

- o Komisja powinna dopilnować, by mechanizmy kontroli instrumentów finansowych zarządzanych przez EFi były odpowiednie na poziomie pośredników finansowych.
- o Komisja powinna zaproponować zmiany legislacyjne w ramach finansowych na okres po 2020 r., tak by wykluczyć możliwość zwrotu organom publicznym podatku VAT ze środków unijnych.
- o Komisja powinna wyeliminować uchybienia wykryte przez Trybunał w zakresie weryfikowania prac instytucji audytowych w kontekście prowadzonych przez nią kontroli prawidłowości.
- o Komisja powinna zająć się kwestią złożoności informacji na temat nowych ram kontroli i pewności na lata 2014–2020 podanych w rocznych sprawozdaniach z działalności DG REGIO i DG EMPL.

- Komisja powinna dopilnować, by w mechanizmach kontroli wprowadzono zmiany zgodnie z wnioskiem w sprawie instrumentów finansowych w ramach regulacyjnych po 2020 r., tak aby do obliczania poziomów błędu resztowego wykorzystywano wyłącznie informacje na temat faktycznego wykorzystania środków na poziomie odbiorców końcowych.
- Komisja powinna podawać ogólny poziom błędu resztowego w dziale „Spójność” dla każdego roku obrachunkowego.
- Komisja powinna przeprowadzać kontrole prawidłowości w liczbie wystarczającej do sformułowania wniosków na temat skuteczności prac instytucji audytowych oraz w celu uzyskania wystarczającej pewności co do prawidłowości wydatków, najpóźniej w rocznych sprawozdaniach z działalności publikowanych w roku następującym po roku, w którym zatwierdziła zestawienia wydatków.

Więcej informacji: Pełne informacje na temat przeprowadzonej przez Trybunał kontroli wydatków UE w dziale „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” można znaleźć w rozdziale 6 sprawozdania rocznego za 2017 r.

Zasoby naturalne 56,5 mld euro

Zakres kontroli

Ten obszar wydatków obejmuje wspólną politykę rolną (WPR), wspólną politykę rybołówstwa, a także część wydatków UE przeznaczonych na środowisko i działania w dziedzinie klimatu. W 2017 r. kontrolą w tym obszarze zostały objęte wydatki na kwotę 56,5 mld euro.

Unijne wydatki na rolnictwo dokonywane są w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR). Trzy ogólne cele tej polityki określone w przepisach unijnych to:

- o rentowna produkcja żywności, z akcentem na dochód z działalności rolniczej, wydajność rolnictwa i stabilność cen;
- o zrównoważone gospodarowanie zasobami naturalnymi i działania na rzecz klimatu, z akcentem na emisję gazów cieplarnianych, różnorodność biologiczną, gleby i wodę;
- o zrównoważony rozwój terytorialny.

Wydatki w ramach WPR są realizowane w trybie zarządzania dzielonego z udziałem państw członkowskich i obejmują:

- o Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG) – płatności bezpośrednie, które złożyły się na 74% wydatków w tym obszarze;
- o Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), który jest przeznaczony na współfinansowanie – wraz z państwami członkowskimi – programów rozwoju obszarów wiejskich i na który przypadło 19% wydatków;
- o EFRG – środki rynkowe, składające się na 5% wydatków.

Wydatki w ramach WPR są dokonywane za pośrednictwem około 80 agencji płatniczych, które odpowiadają za sprawdzenie kwalifikowalności wniosków o przyznanie pomocy i dokonywanie płatności na rzecz beneficjentów.

Wspólna polityka rybołówstwa jest również zarządzana przez Komisję i państwa członkowskie na zasadzie zarządzania dzielonego.

Unijną polityką ochrony środowiska zarządza centralnie Komisja, a największym instrumentem wydatkowania środków w tym obszarze jest program działań na rzecz środowiska i klimatu (LIFE).

Ustalenia Trybunału

Czy wystąpił istotny poziom błędu?

Tak

Szacowany poziom błędu

2,4% (w 2016 r. – 2,5%)

Komisja i organy państw członkowskich zastosowały środki naprawcze, za sprawą których szacowany przez Trybunał poziom błędu w ramach tego rozdziału obniżył się o 1,1 punktu procentowego. Niemniej jednak w przypadku znacznej części transakcji, które zawierały błędy kwantyfikowalne, organy krajowe miały wystarczające informacje, aby zapobiec tym błędom lub wykryć je i skorygować przed zadeklarowaniem wydatków Komisji. Gdyby organy krajowe w odpowiedni sposób wykorzystały wszystkie dostępne informacje, szacowany poziom błędu w ramach tego rozdziału byłby o 0,9 punktu procentowego niższy.

W płatnościach bezpośrednich nie wystąpił istotny poziom błędu

W przypadku płatności bezpośrednich najważniejszą zmienną jest powierzchnia gruntów rolnych. Za sprawą ciągłych usprawnień w systemach kontroli poziom błędu w 2017 r. udało się utrzymać poniżej progu istotności wynoszącego 2%.

„Płatności z tytułu zazieleniania” mają za zadanie wspierać rolników, którzy stosują praktyki korzystne dla klimatu i środowiska. W ramach badania 121 płatności bezpośrednich Trybunał przeprowadził wizyty kontrolne u 35 beneficjentów otrzymujących płatności z tytułu zazieleniania i tylko w jednym przypadku stwierdził bezpośrednie naruszenie wymogów w tym zakresie. Jak Trybunał zauważył już wcześniej, wymogi w zakresie zazieleniania są na ogół mało ambitne i w dużej mierze odzwierciedlają standardowe praktyki rolnicze. Bardziej szczegółowe informacje można znaleźć w sprawozdaniu specjalnym Trybunału nr 21/2017 pt. „Zazielenianie – bardziej złożony system wsparcia dochodów, który nie jest jeszcze skuteczny pod względem środowiskowym”.

Rozwój obszarów wiejskich, środki rynkowe, środowisko naturalne, działania w dziedzinie klimatu i rybołówstwo

W tych obszarach wydatków poziom błędu jest w dalszym ciągu wysoki.

Głównymi przyczynami błędów było nieprzestrzeganie warunków kwalifikowalności, przekazywanie niepoprawnych informacji na temat powierzchni gruntów lub liczby zwierząt i przypadki naruszenia wymogów rolnośrodowiskowych przez beneficjentów (zob. przykład).

Przykład – Beneficjent nie przestrzegał zobowiązań rolnośrodowiskowych

Trybunał zbadał przypadek, w którym rolnik otrzymał pomoc w ramach działania na rzecz optymalizacji środowiskowej technik agronomicznych i nawadniania. W celu uzyskania pomocy beneficjent musiał zobowiązać się do wprowadzenia określonych upraw na części powierzchni gospodarstwa, a także do ograniczenia stosowania nawozów chemicznych i wody do nawadniania oraz do prowadzenia rejestrów upraw i nawadniania. Trybunał stwierdził, że beneficjent nie przestrzegał żadnego z tych zobowiązań. Po wizycie kontrolnej Trybunału agencja płatnicza wszczęła postępowanie w celu odzyskania wypłaconej pomocy.

Sprawozdawczość Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich na temat legalności i prawidłowości

Skorygowane poziomy błędy w głównych obszarach wydatków w dziale „Zasoby naturalne” przedstawione w rocznym sprawozdaniu z działalności Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (DG AGRI) za 2017 r. są spójne z rezultatami kontroli przeprowadzonych przez Trybunał, z których wynika, że poziom błędów w wydatkach w dziale „Zasoby naturalne” jako całości jest istotny, podczas gdy w systemach pomocy bezpośredniej EFRG, na które przypada 74% wydatków w tym dziale WRF, nie wystąpił istotny poziom błędów.

Od 2015 r. jednostki certyfikujące w państwach członkowskich mają obowiązek wydawania opinii na temat legalności i prawidłowości wydatków agencji płatniczych. Wyniki prac jednostek certyfikujących stanowią wkład do modelu pewności stosowanego przez Komisję w odniesieniu do wydatków w ramach WPR – DG AGRI uwzględnia je bowiem w obliczeniach skorygowanych poziomów błędów w odniesieniu do głównych obszarów wydatków. Jeżeli jednak Komisja ma osiągnąć swój cel polegający na wykorzystywaniu wyników prac jednostek certyfikujących jako podstawowego źródła pewności co do prawidłowości wydatków w ramach WPR, konieczne są dalsze usprawnienia.

Ocena wykonania zadań

Geoprzestrzenny wniosek o przyznanie pomocy to aplikacja internetowa, z której rolnicy mogą korzystać w celu składania przez internet wniosków o przyznanie pomocy obszarowej, przetwarzanych następnie przez agencję płatniczą. Agencje płatnicze są zobowiązane udostępnić geoprzestrzenny wniosek o przyznanie pomocy wszystkim beneficjentom pomocy obszarowej do 2018 r.

Aby ocenić stosowanie tej aplikacji, Trybunał przeprowadził wizyty w ponad 100 gospodarstwach rolnych i przeprowadził wśród 24 agencji płatniczych ankietę dotyczącą wprowadzenia wniosku. Większość wnioskodawców o płatności obszarowe, u których Trybunał przeprowadził wizyty, korzystała już z geoprzestrzennego wniosku o przyznanie pomocy, co w większości przypadków przełożyło się na mniejszą liczbę błędów i oszczędności czasu. 23% rolników, z którymi Trybunał przeprowadził wywiady, wciąż składało jednak wnioski papierowe, nie korzystając z formularza geoprzestrzennego.

Trybunał skontrolował 29 projektów inwestycyjnych z zakresu rozwoju obszarów wiejskich w celu oceny osiągniętych w ich ramach wyników. Ogólnie rzecz biorąc, warunki kwalifikowalności były zgodne z priorytetami określonymi w programach rozwoju obszarów wiejskich, a procedury wyboru były odpowiednie. Beneficjenci, u których Trybunał przeprowadził wizyty, zasadniczo zrealizowali zgodnie z planem objęte próbą projekty z zakresu rozwoju obszarów wiejskich, a państwa członkowskie skontrolowały racjonalność kosztów. Państwa członkowskie w niewielkim stopniu stosowały jednak uproszczone formy kosztów.

Zalecenia

Trybunał zaleca, co następuje:

- Komisja powinna ocenić skuteczność działań państw członkowskich, które mają na celu wyeliminowanie przyczyn błędów w płatnościach na środki rynkowe i rozwój obszarów wiejskich, a tam, gdzie to konieczne, wydać także dodatkowe wytyczne.
- Komisja powinna przeprowadzić pogłębioną analizę jakości badania transakcji przez jednostki certyfikujące.
- Komisja powinna kontrolować wdrażanie działań naprawczych podjętych przez organy państw członkowskich w przypadkach, w których stwierdziła, że nie może polegać na pracach jednostek certyfikujących lub może na nich polegać w ograniczonym zakresie.
- Komisja powinna monitorować postępy poczynione przez agencje płatnicze we wspieraniu rolników, którzy nie korzystają jeszcze z geoprzestrzennego wniosku o przyznanie pomocy, i promować dobre praktyki w celu maksymalizacji korzyści oraz osiągnięcia pełnego wdrożenia nowego systemu przed terminami przewidzianymi w przepisach.

Więcej informacji: Pełne informacje na temat przeprowadzonej przez Trybunał kontroli wydatków UE w dziale „Zasoby naturalne” można znaleźć w rozdziale 7 sprawozdania rocznego za 2017 r.

Bezpieczeństwo i obywatelstwo

2,7 mld euro

Zakres kontroli

Ten obszar wydatków obejmuje różne polityki, których wspólnym celem jest wzmocnienie koncepcji „obywatelstwa UE” poprzez stworzenie obszaru wolności, sprawiedliwości i bezpieczeństwa pozbawionego granic wewnętrznych.

W 2017 r. kontrolą w tym obszarze zostały objęte wydatki na kwotę 2,7 mld euro. Kwota ta obejmowała ochronę granic, politykę imigracyjną i azylową, wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne, zdrowie publiczne, ochronę konsumentów, kulturę, młodzież, politykę informacyjną i dialog z obywatelami. Jest to stosunkowo niewielka, ale rosnąca część budżetu UE (około 2% w 2017 r.).

Znaczna część wydatków w tym obszarze jest dokonywana za pośrednictwem 12 zdecentralizowanych agencji, których działalność Trybunał analizuje w specjalnych sprawozdaniach rocznych.

Na „Migrację i bezpieczeństwo” przypada 45% wydatków w tym dziale, które są realizowane w dużej mierze w trybie zarządzania dzielonego pomiędzy państwa członkowskie i Komisję. Najważniejsze fundusze w ramach tego działu to:

- o Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (AMIF), którego celem jest wspieranie skutecznego zarządzania przepływami migracyjnymi oraz wypracowanie wspólnego unijnego podejścia do kwestii azylu i imigracji;
- o Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ISF), który ma przyczynić się do osiągnięcia wysokiego poziomu bezpieczeństwa w UE.

Fundusze te zostały uruchomione w 2014 r., zastępując program SOLID („Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”), i będą funkcjonować do 2020 r.

Oprócz wybranych systemów Trybunał skontrolował również niewielką liczbę transakcji obejmujących najważniejsze polityki w tym obszarze wydatków.

Z uwagi na wielkość tej próby nie jest on jednak w stanie obliczyć reprezentatywnego poziomu błędu dla działu „Bezpieczeństwo i obywatelstwo”, jak uczynił to dla pozostałych obszarów wydatków.

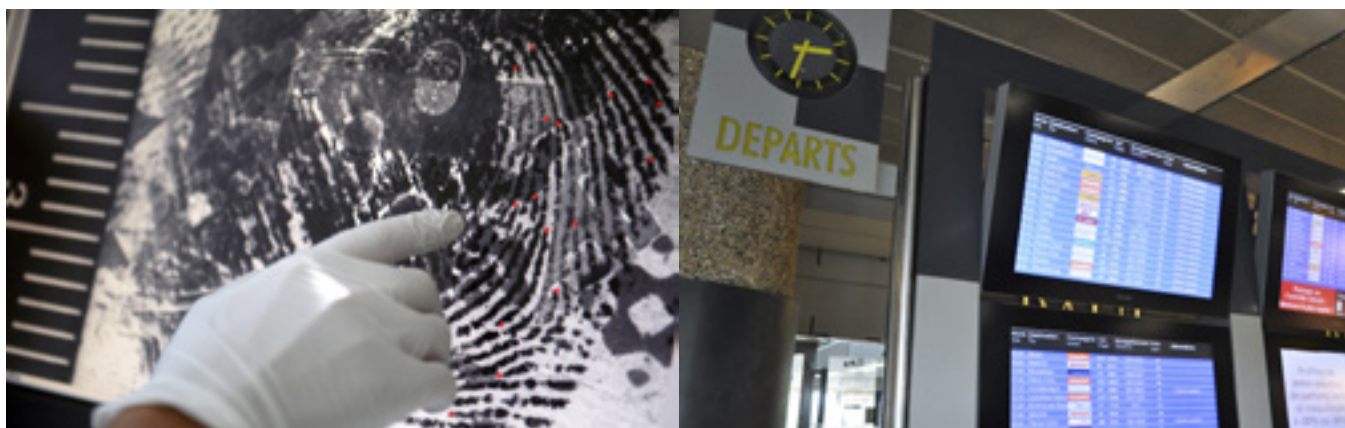
Ustalenia Trybunału

W toku przeprowadzonej kontroli Trybunał wykrył, że państwa członkowskie w niejednolity sposób podchodziły do kwestii kwalifikowalności podatku od wartości dodanej deklarowanego przez organy publiczne, co negatywnie wpływa na należyte zarządzanie środkami wydatkowanymi przez UE. Ponadto Trybunał stwierdził, że wymogi sprawozdawcze w odniesieniu do AMIF/ISF dotyczące sprawozdań finansowych za 2017 r. uniemożliwiły Komisji uzyskanie wszystkich informacji finansowych niezbędnych do sprawowania nadzoru.

Zalecenia

Trybunał zaleca, co następuje:

- Komisja powinna zapewnić państwom członkowskim wytyczne dotyczące wykorzystywania środków unijnych zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami. W szczególności w wytycznych dotyczących wdrażania funduszy AMIF/ISF należy sprecyzować, że gdy działania UE są realizowane przez organy administracji publicznej, kwota współfinansowania unijnego nie może przekraczać kwoty łącznych kwalifikowalnych wydatków z wyłączeniem podatku VAT.
- Komisja powinna wymagać od państw członkowskich, by w rocznych sprawozdaniach finansowych dotyczących programów krajowych finansowanych z funduszy AMIF i ISF przedstawiały strukturę podawanych kwot w podziale na środki odzyskane, zaliczki i rzeczywiście poniesione wydatki, oraz by w rocznych sprawozdaniach z działalności, począwszy od 2018 r., podawały one rzeczywiste wydatki w rozbiciu na każdy fundusz.

Więcej informacji: Pełne informacje na temat przeprowadzonej przez Trybunał kontroli wydatków UE w dziale „Bezpieczeństwo i obywatelstwo” można znaleźć w rozdziale 8 sprawozdania rocznego za 2017 r.

Globalny wymiar Europy **8,2 mld euro**

Zakres kontroli

Ten obszar obejmuje wydatki w dziedzinie polityki zagranicznej, wsparcie dla krajów kandydujących do członkostwa w UE i potencjalnych krajów kandydujących, jak również pomoc rozwojową i humanitarną na rzecz krajów rozwijających się i sąsiadujących z UE (z wyjątkiem Europejskich Funduszy Rozwoju – zob. s. 43–45).

W 2017 r. wydatki objęte kontrolą w tym obszarze wyniosły 8,2 mld euro, a dokonano ich w ponad 150 krajach. Wydatki są realizowane bezpośrednio przez dyrekcje generalne Komisji (z centrali znajdujące się w Brukseli albo za pośrednictwem delegatur UE w krajach otrzymujących pomoc) bądź pośrednio przez państwa beneficjentów lub organizacje międzynarodowe z wykorzystaniem różnorodnych instrumentów współpracy i metod realizacji.

Z uwagi na niewielkie rozmiary próby Trybunał nie jest w stanie obliczyć reprezentatywnego poziomu błędu dla działu „Globalny wymiar Europy”, jak uczynił to dla pozostałych obszarów wydatków.

Ustalenia Trybunału

Jeśli chodzi o wkłady UE przekazywane do budżetów ogólnych państw objętych wsparciem (wsparcie budżetowe), Komisja ma znaczną swobodę przy ocenie, czy spełnione zostały kryteria kwalifikowalności. Ewentualne uchybienia w zarządzaniu środkami finansowymi, prowadzące do ich nieprawidłowego wykorzystania na poziomie krajowym, nie będą uznawane za błędy w ramach kontroli Trybunału. Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku funduszy unijnych, które są łączone ze środkami przekazanymi przez innych darczyńców międzynarodowych i nie są zarezerwowane na ściśle określone pozycje wydatków. W takiej sytuacji koszty są uznawane za kwalifikowalne zgodnie z przepisami UE pod warunkiem, że łączna kwota pochodząca z różnych źródeł obejmuje dostateczne wydatki kwalifikowalne na pokrycie wkładu UE.

Badania transakcji przeprowadzone przez Trybunał wykazały pewne uchybienia w mechanizmach kontroli w ramach systemów Komisji dotyczące postępowań o udzielenie zamówienia drugiego stopnia (tj. postępowań o udzielenie zamówienia prowadzonych przez beneficjentów), a także w zwrotach wynagrodzeń doradców twinningowych oddelegowanych do pracy przy projektach finansowanych ze środków UE.

Sprawozdawczość na temat zgodności z przepisami prowadzona przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia

Podobnie jak w poprzednich latach, dążąc do ograniczenia błędów w płatnościach, Dyrekcja Generalna ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia (DG NEAR) zleciła przeprowadzenie badania w celu oszacowania „poziomu błędu resztowego” w wydatkach w tym obszarze. Analogicznie do wyników wcześniejszych ocen tego badania Trybunał uznał, że przyjęta metodyka jest zasadniczo skuteczna i adekwatna do założonych celów. Trybunał wykrył jednak pewne obszary, które wymagają poprawy, takie jak stratyfikacja populacji na podstawie ryzyka, zakres subiektywnego osądu wykonawcy co do szacowanego poziomu błędu w indywidualnych transakcjach czy odrzucone błędy.

W trakcie przeglądu rocznego sprawozdania z działalności DG NEAR za 2017 r. Trybunał zauważył, że dyrekcja podjęła znaczne starania, aby zrealizować zalecenia Trybunału dotyczące zawyżenia zdolności naprawczej, i przyjęła ostrożne podejście do analizy nakazów odzyskania środków.

Ocena wykonania zadań

Oprócz skontrolowania prawidłowości wydatków Trybunał ocenił także aspekty dotyczące osiągniętych wyników w odniesieniu do siedmiu ukończonych projektów. We wszystkich zbadanych projektach opracowano jasne i odpowiednie wskaźniki wykonania. Ich ramy logiczne były dobrze usystematyzowane, a produkty – realistyczne. Trybunał wykrył jednak szereg problemów w sposobie realizacji projektów, które odbiły się negatywnie na osiągniętych wynikach (zob. przykład).

Przykład – Problematyczne kwestie dotyczące wyników osiągniętych w skontrolowanych projektach

Trybunał przeanalizował dwa przypadki, w których koszt przewozu materiałów był dużo wyższy niż wartość samych materiałów. W pierwszym przypadku koszty transportu wynosiły 152 000 euro, a koszt materiałów – 78 000 euro. W drugim przetransportowanie materiałów o wartości 70 150 euro kosztowało 131 500 euro.

Zalecenia

Trybunał zaleca, co następuje:

- Komisja powinna zapewnić wykonawcy następnego badania poziomu błędu resztowego dokładniejsze wytyczne dotyczące kontroli udzielania zamówień drugiego stopnia.
- Na potrzeby kolejnego badania poziomu błędu resztowego Komisja powinna dokonać stratyfikacji populacji według ryzyka nieodłącznego projektów, kładąc większy nacisk na dotacje objęte zarządzaniem bezpośrednim, a mniejszy na transakcje w ramach wsparcia budżetowego.
- W kolejnym rocznym sprawozdaniu z działalności Komisja powinna poinformować o ograniczeniach dotyczących badania poziomu błędu resztowego.
- Komisja powinna zweryfikować obecne wytyczne dla beneficjentów projektów realizowanych w trybie zarządzania pośredniego w celu zagwarantowania, by planowane działania były wykonywane w sposób terminowy oraz by produkty projektów były wykorzystywane w praktyce, co zapewni optymalne spożytkowanie środków.

Więcej informacji: Pełne informacje na temat przeprowadzonej przez Trybunał kontroli wydatków UE w dziale „Globalny wymiar Europy” można znaleźć w rozdziale 9 sprawozdania rocznego za 2017 r.

Administracja

9,7 mld euro

Zakres kontroli

Przeprowadzona przez Trybunał kontrola objęła wydatki administracyjne instytucji i innych organów UE: Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady Unii Europejskiej, Komisji Europejskiej, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Europejskiego Komitetu Regionów, Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych.

W 2017 r. wydatki instytucji i innych organów UE objęte kontrolą wyniosły 9,7 mld euro. Kwota ta obejmowała wydatki na zasoby kadrowe (około 60% wszystkich wydatków) oraz wydatki na budynki, wyposażenie, energię, telekomunikację i informatykę.

Wyniki przeprowadzonych przez Trybunał kontroli agencji i innych zdecentralizowanych organów UE oraz Szkół Europejskich przedstawiane są w specjalnych sprawozdaniach rocznych, które ukazują się osobno, a także w skonsolidowanym podsumowaniu tych kontroli.

Sprawozdania finansowe Trybunału są kontrolowane przez zewnętrznego biegłego rewidenta, a odnośne sprawozdanie z kontroli jest publikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i na stronach internetowych Trybunału.

Ustalenia Trybunału

Czy wystąpił istotny poziom błędu?

Nie

Szacowany poziom błędu

0,5% (w 2016 r. – 0,2%)

Przeprowadzone przez Trybunał badanie systemów nie wykazało zasadniczo żadnych poważnych uchybień. Trybunał wykrył jednak obszary, które wymagają poprawy. Zostały one uwzględnione w poniższych zaleceniach.

Zalecenia

Trybunał zaleca, co następuje:

- W kontekście przeglądu rozporządzenia finansowego Parlament powinien ulepszyć wytyczne dotyczące kryteriów wyboru ofert i udzielania zamówień.
- Przy okazji kolejnego przeglądu zasad przyjmowania grup odwiedzających Parlament powinien wzmocnić procedurę przedkładania przez takie grupy oświadczeń dotyczących poniesionych wydatków.

Trybunał zaleca ponadto, by Komisja możliwie najszybciej usprawniła swoje systemy zarządzania dodatkami rodzinnymi przewidzianymi w regulaminie pracowniczym.

Więcej informacji: Pełne informacje na temat przeprowadzonej przez Trybunał kontroli wydatków UE w dziale „Administracja” można znaleźć w rozdziale 10 sprawozdania rocznego za 2017 r.

Europejskie Fundusze Rozwoju

3,5 mld euro

Zakres kontroli

Europejskie Fundusze Rozwoju (EFR) to instrument pomocy UE w zakresie współpracy na rzecz rozwoju z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) oraz krajami i terytoriami zamorskimi (KTZ). Wydatki w ramach tych funduszy i instrumenty współpracy mają na celu wyeliminowanie ubóstwa, wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz zintegrowanie państw AKP i KTZ z gospodarką światową.

W 2017 r. kontrolą w tym obszarze zostały objęte wydatki na kwotę 3,5 mld euro. EFR są finansowane przez państwa członkowskie UE i wdrażane za pośrednictwem indywidualnych projektów lub wsparcia budżetowego (wkład do budżetu ogólnego bądź sektorowego danego państwa). Każdy EFR jest regulowany na podstawie osobnego rozporządzenia finansowego.

Funduszami tymi, niewchodzącymi w zakres budżetu UE, zarządzają Komisja Europejska (odpowiedzialna za ich największą część) oraz Europejski Bank Inwestycyjny.

Ustalenia Trybunału

Wiarygodność rozliczeń EFR

Sprawozdanie finansowe za 2017 r. przedstawia rzetelnie sytuację finansową EFR, wyniki transakcji, przepływy pieniężne i zmiany stanu aktywów netto.

Czy w dochodach EFR wystąpił istotny poziom błędu?

Nie

Czy w płatnościach EFR wystąpił istotny poziom błędu?

Tak

Szacowany poziom błędu

4,5% (w 2016 r. – 3,3%)

Podobnie jak w dziale „Globalny wymiar Europy” Komisja ma znaczną swobodę przy ocenie, czy spełnione zostały kryteria kwalifikowalności. Ponadto nieprawidłowe wykorzystanie środków unijnych na poziomie krajowym niekoniecznie doprowadzi do stwierdzenia błędów w ramach kontroli Trybunału. Podobnie sytuacja przedstawia się w przypadku funduszy unijnych, które są łączone ze środkami przekazanymi przez innych darczyńców międzynarodowych i nie są zarezerwowane na ściśle określone pozycje wydatków. W takich przypadkach koszty są uznawane za kwalifikowalne zgodnie z przepisami UE pod warunkiem, że łączna kwota pochodząca z różnych źródeł obejmuje dostateczne wydatki kwalifikowalne na pokrycie wkładu UE.

42% ogólnego poziomu błędu w EFR przypadło na wydatki nieponiesione (zob. przykład poniżej). Inne znaczące rodzaje błędów to m.in. brak podstawowych dokumentów poświadczających oraz nieprzestrzeganie przepisów dotyczących udzielania zamówień.

Przykład – Wydatki nieponiesione

W trakcie kontroli projektu dotyczącego gospodarowania zasobami naturalnymi Trybunał stwierdził, że Komisja omyłkowo zwróciła kwotę o 2 mln euro wyższą niż kwota zadeklarowana jako wydatek przez partnera wdrażającego. Podczas badania poszczególnych pozycji wydatków Trybunał zauważył, że w trzech z nich wystąpiły błędy, ponieważ zadeklarowana kwota wydatków w rzeczywistości nie została poniesiona w całości.

W przypadku szeregu transakcji, które zawierały błędy kwantyfikowalne, Komisja miała do dyspozycji wystarczające informacje, aby zapobiec tym błędom lub wykryć je i skorygować. Gdyby w odpowiedni sposób wykorzystała ona wszystkie dostępne informacje, szacowany poziom błędu w wydatkach z EFR wyniósłby 2,8%.

Sprawozdawczość na temat zgodności z przepisami prowadzona przez Dyрекcję Generalną ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju

Podobnie jak w poprzednich latach, dążąc do ograniczenia błędów w płatnościach, Dyrekcja Generalna ds. Współpracy Międzynarodowej i Rozwoju (DG DEVCO) zleciła przeprowadzenie badania w celu oszacowania „poziomu błędu resztowego” w wydatkach w tym obszarze.

W badaniu poziomu błędu resztowego za 2017 r. 67% transakcji nie zostało objętych badaniem bezpośrednim, ponieważ polegano całkowicie na wynikach wcześniejszych kontroli, co było nieprawidłowe lub niewłaściwie uzasadnione. W związku z tym, a także z uwagi na wykryte błędy Trybunał stwierdza, że wyników za 2017 r. nie można porównać z wynikami z poprzednich lat. Ma to wpływ na poziom błędu resztowego. Komisja nie monitorowała we właściwy sposób prac przeprowadzonych przez wykonawcę badania poziomu błędu resztowego, a zatem nie była w stanie zapobiec wystąpieniu tych problemów.

W rocznym sprawozdaniu z działalności DG DEVCO zamieszczono jedynie zastrzeżenie dotyczące bezpośredniego zarządzania dotacjami. Zastrzeżenie to opierało się na wynikach badania poziomu błędu resztowego. Gdyby w badaniu tym przyjęto równie ostrożne podejście jak w poprzednich latach, jego wynik, a zatem także treść oświadczenia prawdopodobnie byłyby odmienne.

System kontroli DG DEVCO opiera się na kontrolach *ex ante* przeprowadzanych przed zwrotem wydatków zadeklarowanych przez beneficjentów. Także w tym roku częstość występowania błędów wykrytych przez Trybunał – w tym błędów w ostatecznych zestawieniach poniesionych wydatków, które wcześniej zostały poddane kontrolom zewnętrznym i weryfikacjom wydatków *ex ante* – w dalszym ciągu wskazuje na występowanie niedociągnięć w tych kontrolach.

Zalecenia

Trybunał zaleca, co następuje:

- Komisja powinna uważnie monitorować realizację badania poziomu błędu resztowego, w szczególności w przypadku całkowitego polegania na wcześniejszych wynikach kontroli, aby zapewnić, by było to w pełni zgodne z przyjętą metodyką i właściwie uzasadnione.
- W rocznym sprawozdaniu z działalności Komisja powinna ponownie poinformować o ograniczeniach badania poziomu błędu resztowego, w ramach którego zakłada się, że nieskontrolowana populacja nie była obciążona błędem.
- Komisja powinna podjąć zdecydowane kroki w celu wyegzekwowania stosowania wytycznych dotyczących zatwierdzania wydatków, tak aby uniknąć rozliczania zawyżonych kwot.
- W przypadku transakcji w ramach Funduszu powierniczego UE na rzecz infrastruktury w Afryce Komisja powinna podjąć kroki w celu dopilnowania, by jako wydatki zatwierdzane były wyłącznie koszty faktycznie poniesione.
- Komisja powinna opracować dodatkowy wskaźnik umożliwiający monitorowanie zadawnienia wkładów przekazanych przedterminowo do funduszy powierniczych.
- W ramach trwających prac nad ramami obowiązującymi po wygaśnięciu umowy z Kotonu Komisja powinna zaproponować stosowne rozwiązanie problemu niespójności w zakresie budżetu i rozliczalności EFR.

Więcej informacji: Pełne informacje na temat kontroli Trybunału dotyczącej Europejskich Funduszy Rozwoju można znaleźć w sprawozdaniu rocznym za 2017 r. dotyczącym działań finansowanych z ósmego, dziewiątego, dziesiątego i jedenastego Europejskiego Funduszu Rozwoju.

Europejski Trybunał Obrachunkowy i jego działalność

Europejski Trybunał Obrachunkowy jest niezależnym zewnętrznym kontrolerem Unii Europejskiej z siedzibą w Luksemburgu. Zatrudnia około 900 osób – specjalistów oraz personel pomocniczy – ze wszystkich krajów UE.

Misją Trybunału jest przyczynianie się do usprawniania zarządzania finansami UE, promowanie rozliczalności i przejrzystości, a także działanie w charakterze niezależnego strażnika interesów finansowych obywateli UE.

Sprawozdania z kontroli i opinie sporządzane przez Trybunał stanowią zasadnicze ogniwo w łańcuchu rozliczalności UE. Są one wykorzystywane w celu rozliczania podmiotów odpowiedzialnych za realizację polityk i programów UE, tj. Komisji, innych instytucji i organów UE oraz organów administracji w państwach członkowskich.

Trybunał ostrzega przed zagrożeniami, poświadcza wiarygodność, wskazuje uchybienia i dobre praktyki oraz formułuje wskazówki dla decydentów UE na temat tego, jak poprawić zarządzanie polityką i programami unijnymi. Wykonując swoje zadania, zapewnia on obywatelom UE informacje o tym, jak wydawane są ich pieniądze.

Publikacje Trybunału

Trybunał sporządza:

- o **sprawozdania roczne**, w których omawiane są głównie wyniki prac związanych z kontrolami finansowymi i kontrolami zgodności w zakresie budżetu UE i Europejskich Funduszy Rozwoju, lecz także pewne aspekty dotyczące zarządzania budżetem i osiągniętych wyników;
- o **sprawozdania specjalne**, w których przedstawiane są wyniki wybranych kontroli w konkretnych obszarach polityki lub wydatków, bądź w odniesieniu do kwestii związanych z budżetem lub zarządzaniem;
- o **specjalne sprawozdania roczne** dotyczące unijnych agencji, organów zdecentralizowanych i wspólnych przedsięwzięć;
- o **opinie** na temat nowych lub zmienionych aktów prawnych mających istotny wpływ na zarządzanie finansami, sporządzane albo z własnej inicjatywy Trybunału, albo na wniosek innych instytucji;
- o **publikacje przekrojowe**, takie jak:
 - **przeglądy horyzontalne** – opisowe dokumenty analityczne dotyczące skomplikowanych i rozbudowanych obszarów polityki lub kwestii związanych z zarządzaniem, w których Trybunał prezentuje zgromadzone do tej pory doświadczenia i wiedzę w wybranej dziedzinie, stosując często podejście przekrojowe;
 - **dokumenty analityczne** – podobne do przeglądów horyzontalnych, lecz dotyczące wązszych zagadnień;
 - **przeglądy punktowe w trybie pilnym** – służące do przedstawienia i uporządkowania faktów dotyczących bardzo szczegółowego zagadnienia lub problemu, w razie potrzeby zawierające analizę tych faktów, aby ułatwić ich zrozumienie.

Poświadczenie wiarygodności – podejście kontrolne w skrócie

Opinie wyrażane przez Trybunał w poświadczeniu wiarygodności opierają się na obiektywnych dowodach uzyskanych z badań kontrolnych przeprowadzonych zgodnie z międzynarodowymi standardami rewizji finansowej.

Jak zapowiedziano w strategii na lata 2018-2020, Trybunał zamierza stosować podejście atestacyjne w kontekście całego poświadczenia wiarygodności, co oznacza, że będzie wydawać opinię na podstawie deklaracji Komisji. W przypadku kontroli wiarygodności rozliczeń ma to już miejsce od 1994 r. W tym roku w ramach pilotażu podejście to rozszerzono na wydatki UE w obszarze „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna”.

Wiarygodność rozliczeń

Czy roczne sprawozdanie finansowe UE zawiera kompletne i poprawne informacje?

Dyrekcje generalne Komisji dokonują co roku setek tysięcy zapisów księgowych, pozyskując informacje z wielu różnych źródeł (w tym od państw członkowskich). Trybunał sprawdza, czy procedury rachunkowe funkcjonują prawidłowo oraz czy dane księgowe będące ich produktem są kompletne, poprawnie zarejestrowane i odpowiednio przedstawione w sprawozdaniach finansowych UE. W przypadku kontroli wiarygodności rozliczeń Trybunał stosuje podejście atestacyjne od 1994 r., kiedy to po raz pierwszy wydał opinię na ten temat.

- Trybunał dokonuje oceny systemu księgowego w celu sprawdzenia, czy stanowi on właściwą podstawę do uzyskania rzetelnych danych.
- Przeprowadza także weryfikację kluczowych procedur księgowych, by sprawdzić, czy funkcjonują one prawidłowo.
- Trybunał odpowiada za analityczną kontrolę danych księgowych w celu sprawdzenia, czy są one przedstawione spójnie i wydają się racjonalne.
- Bezpośrednio weryfikuje też próbę zapisów księgowych, by upewnić się, czy transakcje leżące u ich podstaw miały miejsce i są poprawnie zarejestrowane.
- Ponadto przeprowadza kontrolę sprawozdania finansowego w celu zapewnienia, by rzetelnie przedstawiało ono sytuację finansową.

Prawidłowość transakcji

Czy transakcje po stronie dochodów i płatności za zrealizowane wydatki stanowiące podstawę rozliczeń UE są zgodne z przepisami?

Budżet UE obejmuje miliony płatności na rzecz beneficjentów, zarówno w UE, jak i w innych częściach świata. Dużą częścią tych wydatków zarządzają państwa członkowskie. Aby uzyskać niezbędne dowody, Trybunał ocenia systemy, za pomocą których zarządza się dochodami i płatnościami za zrealizowane wydatki (tj. płatnościami końcowymi i rozliczeniem zaliczek) oraz je kontroluje, a także bada próbę transakcji.

Jeśli spełnione są warunki przewidziane w międzynarodowych standardach kontroli, Trybunał dokonuje przeglądu i ponownie przeprowadza weryfikacje i kontrole, które zostały już wcześniej przeprowadzone przez podmioty odpowiedzialne za wykonanie budżetu UE. Oznacza to, że w pełni uwzględnia on wszelkie środki naprawcze wdrożone w następstwie tych kontroli.

- Trybunał ocenia systemy w zakresie dochodów i wydatków w celu ustalenia, na ile skutecznie przyczyniają się one do zapewnienia prawidłowości transakcji.
- Trybunał dobiera statystyczne próby transakcji, tak aby zapewnić podstawę do przeprowadzenia szczegółowych badań przez swoich kontrolerów. Transakcje objęte próbą są szczegółowo badane przez Trybunał, m.in. w ramach kontroli przeprowadzanych w siedzibach końcowych odbiorców środków (którymi mogą być np. rolnicy, instytuty naukowe bądź przedsiębiorstwa wykonujące roboty lub usługi, na które udzielono zamówienia publicznego), co pozwala uzyskać bezpośrednie dowody, że zdarzenie będące ich podstawą faktycznie zaszło, jest poprawnie zarejestrowane i zgodne z przepisami dotyczącymi dokonywania płatności.
- Trybunał analizuje błędy i klasyfikuje je jako kwantyfikowalne lub niekwantyfikowalne. W transakcjach występuje błąd kwantyfikowalny, jeśli z przepisów wynika, że dana płatność nie powinna być zostać zatwierdzona. Trybunał dokonuje ekstrapolacji błędów kwantyfikowalnych w celu uzyskania szacowanego poziomu błędów dla każdego obszaru, w przypadku którego przeprowadza ocenę szczegółową. Następnie porównuje oszacowany poziom błędów z progiem istotności wynoszącym 2% i ocenia, czy błędy miały rozległy charakter.
- W swoich opiniach Trybunał bierze pod uwagę zarówno te oceny, jak i inne istotne informacje, zawarte np. w rocznych sprawozdaniach z działalności i sprawozdaniach opracowanych przez audytorów zewnętrznych.
- Trybunał omawia wszystkie swoje ustalenia z organami państw członkowskich i z Komisją w celu potwierdzenia poprawności faktów.

Wszystkie publikacje Trybunału są dostępne na stronie internetowej <http://www.eca.europa.eu>.

Więcej informacji na temat procesu kontroli prowadzącego do wydania poświadczenia wiarygodności można znaleźć w załączniku 1.1 do sprawozdania rocznego za 2017 r.

Na stronie Trybunału zamieszczono glosariusz, w którym wyjaśnione są terminy specjalistyczne wykorzystywane w publikacjach Trybunału (https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/GLOSSARY_AR_2017/GLOSSARY_AR_2017_PL.pdf).

INFORMACJA O PRAWACH AUTORSKICH

© Unia Europejska, 2018

Powielanie treści niniejszej publikacji (z wyjątkiem zdjęć) jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

W przypadku następujących zdjęć powielanie jest dozwolone pod warunkiem wskazania źródła i nazwiska fotografa lub architekta (o ile zostały podane):

Strona 3: © Unia Europejska, 2018; źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy
Strona 6: © Wspólnoty Europejskie, 2001; źródło: Serwis audiowizualny KE
Strona 7: © Unia Europejska, 2018; źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy
Strona 14: © Unia Europejska, 2017; źródło: Serwis audiowizualny KE / Mauro Bottaro; architekci: Lucien De Vestel, Jean Gilson, A&J Polak; renowacja: Berlaymont 2000
Strona 16: © Unia Europejska, 2014; źródło: Serwis audiowizualny KE / Georges Boulougouris
Strona 23 (po lewej): © Unia Europejska, 2018 / Charly Triballeau
Strona 23 (po prawej): © Unia Europejska, 2012; źródło: PE/Thierry Roge
Strona 27 (po lewej): © Unia Europejska, 2017; źródło: Serwis audiowizualny KE / Jennifer Jacquemart
Strona 27 (po prawej): © Unia Europejska, 2017 / Jennifer Jacquemart
Strona 31 (po lewej): © Unia Europejska, źródło: PE, nr ref. EP044217 / Mohammed Kamal
Strona 31 (po prawej): © Unia Europejska, 2008; źródło: PE
Strona 35 (po lewej): © Unia Europejska, 2017; źródło: Serwis audiowizualny KE / Paul Faith
Strona 35 (po prawej): © Unia Europejska, 2011 / Etienne Ansotte
Strona 37 (po lewej): © Unia Europejska, 2014; źródło: Serwis audiowizualny KE / Rémy Gabalda
Strona 37 (po prawej): © Unia Europejska, 2011; źródło: PE, nr ref. 7644
Strona 40: © Unia Europejska, 2017; źródło: Serwis audiowizualny KE / Ashraf Shazly
Strona 42 (po lewej): © Unia Europejska, 2017; źródło: PE / Fred Marvaux; budynek Louise WEISS: © Architecture Studio
Strona 42 (po prawej): © Unia Europejska, 2018 / Etienne Ansotte; architekt: Philippe Samyn
Strona 45: © Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ)
Strona 49: © Unia Europejska, źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy. Budynki siedziby Trybunału zaprojektowali: Jim Clemes (2004 i 2013) oraz Paul Noël (1988).

JAK SKONTAKTOWAĆ SIĘ Z UE

Osobiście

W całej Unii Europejskiej istnieje kilkaset centrów informacyjnych Europe Direct. Adres najbliższego centrum można znaleźć na stronie: <http://europa.eu/contact>.

Telefonicznie lub drogą mailową

Europe Direct to serwis informacyjny, który udziela odpowiedzi na pytania na temat Unii Europejskiej. Można się z nim skontaktować:

- dzwoniąc pod bezpłatny numer telefonu: 00 800 6 7 8 9 10 11 (niektórzy operatorzy mogą naliczać opłaty za te połączenia),
- dzwoniąc pod standardowy numer telefonu: +32 22999696,
- drogą mailową: <http://europa.eu/contact>.

WYSZUKIWANIE INFORMACJI O UE

Online

Informacje o Unii Europejskiej są dostępne we wszystkich językach urzędowych UE w portalu Europa: <http://europa.eu>.

Publikacje UE

Bezpłatne i odpłatne publikacje UE można pobrać lub zamówić w serwisie EU Bookshop: <http://bookshop.europa.eu>. Większą liczbę egzemplarzy bezpłatnych publikacji można otrzymać, kontaktując się z serwisem Europe Direct lub z lokalnym centrum informacyjnym (zob. <http://europa.eu/contact>).

Prawo UE i powiązane dokumenty

Informacje prawne dotyczące UE, w tym wszystkie unijne akty prawne od 1951 r., są dostępne we wszystkich językach urzędowych UE w portalu EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>.

Portal Otwartych Danych UE

Unijny portal otwartych danych (<http://data.europa.eu/euodp>) umożliwia dostęp do zbiorów danych pochodzących z instytucji i innych organów UE. Dane można pobierać i wykorzystywać bezpłatnie, zarówno do celów komercyjnych, jak i niekomercyjnych.

Kilka słów na temat dokumentu „Kontrola UE za 2017 r. w skrócie”

Dokument „Kontrola UE za 2017 r. w skrócie” stanowi streszczenie sprawozdań rocznych Trybunału za 2017 r. zawierających poświadczenie wiarygodności dotyczące wiarygodności rozliczeń oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u ich podstaw. Przedstawiono w nim w zarysie najważniejsze ustalenia Trybunału dotyczące dochodów i głównych obszarów wydatków z budżetu UE i z Europejskiego Funduszu Rozwoju, a także ustalenia odnoszące się do zarządzania budżetem i finansami, wykorzystania informacji na temat wyników oraz działań podjętych w następstwie wcześniejszych zaleceń Trybunału.

Pełne wersje sprawozdań rocznych można znaleźć na stronie internetowej www.eca.europa.eu bądź w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Europejski Trybunał Obrachunkowy jest niezależnym zewnętrznym kontrolerem UE. Ostrzega on przed zagrożeniami, poświadcza wiarygodność, zwraca uwagę na uchybienia i dobre praktyki oraz formułuje wskazówki dla decydentów UE na temat tego, jak usprawnić zarządzanie polityką i programami unijnymi. Wykonując swoje zadania, zapewnia on obywatelom UE informacje o tym, jak wydawane są ich pieniądze.

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

Urząd Publikacji